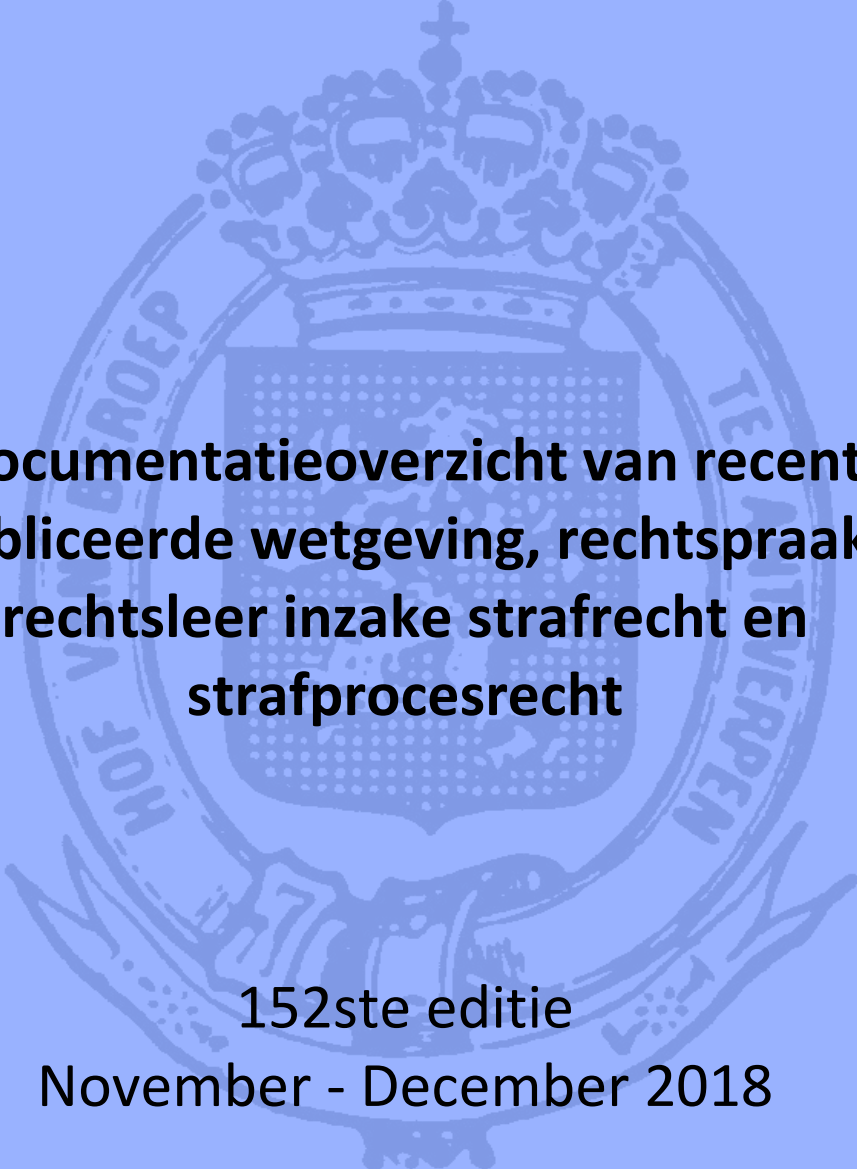

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

166ste editie
September - Oktober 2021

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtigd jaar 2021 - 2022 – Editie 166

Editie afgesloten op: 2 november 2021

Publicatiedatum: 2 november 2021

© Caroline VAN DEUREN

Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Waalse Kaai 35A

2000 Antwerpen

Tel : 03/247.97.03

Fax :03/247.97.24

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
1. WETGEVING	10
1.1. BELGISCHE REGELGEVING	10
1.2. EUROPESE REGELGEVING	10
1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	10
1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	10
Wetsontwerp om justitie menselijker, sneller en straffer te maken, <i>Parl.St.</i> Kamer 2021-2022, 2175/001.	10
Wetsvoorstel tot aanvulling van het Strafwetboek met het wanbedrijf belemmering van het geven van borstvoeding in een openbare of een publiek toegankelijke ruimte, <i>Parl.St.</i> Kamer 2021-2022, 2183/001.	11
Wetsvoorstel tot beteugeling van “doxing”, <i>Parl.St.</i> Kamer 2021-2022, 2235/001.	11
2. RECHTSPRAAK.....	11
2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK	11
2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS.....	11
EHRM 8 juni 2021 (Dijkhuizen tegen Nederland), www.echr.coe.int	11
Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Aanwezigheid op proces – Weloverwogen en ondubbelzinnig afstand van recht – Geen schending van artikel 6, §1 EVRM.....	12
EHRM 8 juli 2021 (Maestri e.a. tegen Italië), www.echr.coe.int	12
Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Ambtshalve horen van verdachte en getuige bij veroordeling in hoger beroep na vrijspraak eerste aanleg?	12
EHRM 27 juli 2021 (X. tegen Nederland), www.echr.coe.int	13
Trefwoorden: Art. 6, §1 en art. 6, §3, c EVRM – Recht voor verdachte om aanwezig te zijn op zijn proces – Verzoek om uitstel afgewezen (‘aanhoudingsverzoek’).....	13
EHRM 31 augustus 2021 (Bragi Gudmundur Kristjansson tegen IJsland), www.echr.coe.int .	14
Trefwoorden: Ne bis in idem – Belastingfraude.....	14
EHRM 2 september 2021 (Sanchez tegen Frankrijk), www.echr.coe.int	14
Trefwoorden: Vrijheid van meningsuiting - Veroordeling van een verkozenen om asap illegale uitingen van derden te verwijderen van zijn Facebook pagina die vrij toegankelijk is en tijdens zijn verkiezingscampagne werd gebruikt - Aanzetten tot haat of tot geweld - Verantwoordelijkheid van de eigenaar van de pagina - Art 10 EVRM	14
EHRM 14 september 2021 (Brus tegen België), www.echr.coe.int	15
Trefwoorden: Salduz - Recht op toegang tot een raadsman - Eerlijk proces	15
EHRM 21 september 2021 (Willems en Gorjon tegen België), www.echr.coe.int	16
Trefwoorden: Artikel 6 EVRM – Toegang tot de rechter – Hof van Cassatie – Overdreven formalisme	16
EHRM 21 september 2021 (Hissel tegen België), www.echr.coe.int	16
Trefwoorden: Art. 7 EVRM – Geen straf zonder wet - Veroordeling voor bezit van kinderporno – Bezoeken van kinderpornosite	16
2.3. HOF VAN JUSTITIE	17
Hof van Justitie 2 september 2021 (C-790/19), www.curia.europa.eu	17
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme – Richtlijn (EU) 2015/849 – Richtlijn 2005/60/EG	

– Witwasdelicten – Witwassen door degene die tevens het basisdelict heeft gepleegd (self-laundering)	17
2.4. HOF VAN CASSATIE	17
A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS.....	17
Hof van Cassatie 10 maart 2020 (P.19.1100.N), www.juportal.be	17
Trefwoorden: Burgerlijke rechtsvordering - Teruggave - Dading - Niet-overeenstemming van het bedrag van de dading en het wederrechtelijk vermogensvoordeel - Vergoeding van de gehele schade	17
Hof van Cassatie 10 maart 2020 (P.19.1164.N), www.juportal.be	18
Trefwoorden: 1. Interpretatie van een wetskrachtige akte - Bepaling opgenomen in een andere wetskrachtige akte met dezelfde doelstelling – Omvang	18
2. Voedselveiligheid - Voedingsmiddelen - Farmacologisch werkzame stoffen - Voedselproducerend dier - Paarden en paardachtigen - Begrippen	18
3. Heromschrijving van de telastlegging - Behoud van de incriminatieperiode - Wijziging van de uitvoeringsbesluiten van de strafbaarstelling in de incriminatieperiode - Motivering – Omvang	18
4. Dierenarts - Identificatie en encodering van paardachtigen - Centrale gegevensbank - Bijwerken van gegevens door een dierenarts - Behandelende dierenarts – Voorwaarden.....	18
Hof van Cassatie 31 maart 2020 (P.20.0093.N), www.juportal.be	19
Trefwoorden: 1. Ontvankelijkheid van het hoger beroep - Verstekvonnis - Betekening aan het openbaar ministerie - Beoordeling van de regelmatigheid van de betekening – Voorwaarden	19
2. Strafzaken - Verstekvonnis - Betekening aan het openbaar ministerie - Hoger beroep - Termijn - Ontvankelijkheid - Regelmatigheid van de betekening - Standpunt van het openbaar ministerie - Beoordelingsvrijheid van de rechter	19
3. Verstekvonnis - Betekening aan het openbaar ministerie - Laattijdigheid van het hoger beroep - Beoordeling door de feitenrechter - Bewijs - Debat voor de appelrechter - Voorafgaande verwittiging van de partijen	19
Hof van Cassatie 21 april 2020 (P.20.0404.N), www.juportal.be	20
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Voorlopige invrijheidstelling - Weigering - Schending van artikel 3 EVRM - Verbod van foltering - Maatregelen ter bescherming van de lichamelijke integriteit en gezondheid - Coronacrisis - Beoordeling door de rechter - Draagwijdte - Gevolg	20
Hof van Cassatie 28 april 2020 (P.20.0117.N), www.juportal.be	20
Trefwoorden: Knevelarij - Moreel bestanddeel - Weten dat taksen of gelden niet verschuldigd zijn - Beoordeling.....	20
Hof van Cassatie 29 april 2020 (P.20.0021.F), www.juportal.be	21
Trefwoorden: Vordering tot strafvermindering en tot toekenning van een uitstel - Verwerping - Motivering - Omstandigheid dat de beklaagde op de vlucht slaat en zich aan de vervolging onttrekt - Recht van verdediging.....	21
Hof van Cassatie 6 mei 2020 (P.20.0029.F), www.juportal.be	21
Trefwoorden: 1. Misdrijf - Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet – Begrip....	21
2. Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet - Eenheid van opzet - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toezicht van het Hof.....	21
3. Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet - Onderscheiden vonnis - Toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek - Motivering	21
Hof van Cassatie 10 november 2020 (P.20.0694.N), www.juportal.be	22
Trefwoorden: Internering – Deskundigenonderzoek – Actualisatie – Beoordeling rechter	22
Hof van Cassatie 15 december 2020 (P.20.0696.N), <i>RABG</i> 2021, afl. 11, 1010-1018	22
Trefwoorden: Strafrecht – Algemene beginselen – Straffen – Verbeurdverklaring – Fiscaal basismisdrijf – Raming vermogensvoordeel gesteund op een berekening in billijkheid	22
Hof van Cassatie 15 december 2020 (P.20.1066.N), <i>RW</i> 2021-2022, afl. 6, 239.....	23
Trefwoorden: 1. Drugs – Onthulling van de identiteit van onbekend gebleven daders – Voorwaarden voor de strafverminderende verschoningsgrond	23
2. Verdovende middelen – Aangifte – Onthulling van de identiteit van onbekend gebleven daders – Strafverminderende verschoningsgrond – Voorwaarden.....	23
Hof van Cassatie 29 december 2020 (P.20.0693.N), www.juportal.be	23

Trefwoorden: 1. Misdrijf – Legaliteit strafbepaling – Voorwaarden – Voldoende toegankelijk	23
2. Misdrijf – Deelneming – Aanplakbiljetten – Taks.....	23
3. Misdrijf – Eenheid van opzet – Aanplakbiljetten	23
4. EVRM – Art. 7 EVRM – Aanplakbiljetten	23
5. Aanplakbiljetten – Toeristische verkeerswegen	23
6. Strafvordering – Beoordeling opportuniteit – Openbaar Ministerie	23
Hof van Cassatie 29 december 2020 (P.20.0832.N), RW 2021-2022, afl. 4, 167-169.	25
Trefwoorden: Rechtsmiddelen – Strafzaken – Verzet – Ongedaanverklaring – Wettige reden van verschoning ter rechtvaardiging van het verstek – Begrip – Wens afstand te doen van het recht te verschijnen en zich te verdedigen of zich te onttrekken aan het gerecht – Verzetdoende partij die op verzet steeds is verschenen en heeft geconcludeerd	25
Hof van Cassatie 23 maart 2021 (P.20.1162.N), www.juportal.be	25
Trefwoorden: 1. Rechten van de verdediging – Horen van getuige – Confrontatie tussen beklaagde en een getuige – Beoordeling	26
2. Valsheid en gebruik van valse stukken.....	26
3. Redelijke termijn – Criteria – Beoordeling	26
Hof van Cassatie 30 maart 2021 (P.20.1216.N), www.juportal.be	27
Trefwoorden: Burgerlijke rechtsvordering – Afstand – Enkel te betekenen aan tegenpartij	27
Hof van Cassatie 28 april 2021 (P.21.0029.F), www.juportal.be	27
Trefwoorden: 1. Persmisdrijf – Bemiddeling	27
2. Schending geheim van privé-communicatie – Art. 314bis Sw. – Niet enkel de opname is strafbaar, ook de kennisname ervan – Journalist luistert en maakt nota's	27
3. Bemiddeling – Schending geheim van privé-communicatie – Art. 10.2 EVRM – Vrijheid van meningsuiting – Niet absoluut	27
Hof van Cassatie 29 juni 2021 (P.21.0328.N), www.juportal.be	28
Trefwoorden: Straf – Rekening houden met in andere lidstaten uitgesproken, eerdere veroordelingen – Art. 99bis, eerste lid Sw. – Rechter moet dit niet uitdrukkelijk vaststellen bij afwezigheid van een verweer hieromtrent	28
Hof van Cassatie 25 augustus 2021 (P.21.1144.N), www.juportal.be	29
Trefwoorden: Elektronisch toezicht - Voorlopige hechtenis - Bevoegdheid Raadkamer - Precisering GwH – Gevolg.....	29
Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.0580.N), onuitgeg.	30
Trefwoorden: Valsheid in geschrifte – Intellectuele valsheid – Wilsverklaring.....	30
Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.0509.N), www.juportal.be	31
Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Herstelplicht – Dader – Heling.....	31
2. Misbruik van vertrouwen – Zekerheidsstelling	31
Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.0541.N), www.juportal.be	31
Trefwoorden: Aansprakelijkheid – Schadevergoeding – Kosten technisch raadsman.....	31
Hof van Cassatie 14 september 2021 (P.21.0872.N), www.juportal.be	32
Trefwoorden: Motivering – Straf – Verzoek om opschorting of uitstel – Weigering – In aanmerking nemen	32
Hof van Cassatie 14 september 2021 (P.21.0837.N), www.juportal.be	32
Trefwoorden: Probation-uitstel - Verplichting een bepaalde opleiding te volgen - Kan enkel aan hoofdstraf gekoppeld worden	32
Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.0483.N), www.juportal.be	33
Trefwoorden: Motivering vonnissen en arresten – Geen conclusie – Overname redenen van beroepen vonnis.....	33
Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.0521.N), www.juportal.be	33
Trefwoorden: Valsheid in geschriften - Verjaring - Aanvang termijn	33
Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.0512.N), www.juportal.be	34
Trefwoorden: Verzachtende omstandigheden - Bevoegdheid - Correctionele rechtbank - Art. 3 Wet Verzachtende Omstandigheden: niet enkel correctionele rechtbank bevoegd inzake 'correctionalisering' - Hof van Beroep	34
Hof van Cassatie 28 september 2021 (P.21.1204.N), www.juportal.be	34

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Hechtenis onder elektronisch toezicht – Verzoek voorlopige invrijheidstelling.....	35
Hof van Cassatie 28 september 2021 (P.21.1129.N), www.juportal.be	36
Trefwoorden: Covid 19 - Wettigheid van de maatregelen: Samenscholing- en verplaatsingsverbod - Wettelijke grondslag - Wet Civiele Veiligheid	36
Hof van Cassatie 5 oktober 2021 (P.21.0724.N), www.juportal.be , met conclusie van advocaat-generaal Schoeters.....	38
Trefwoorden: 1. Aanranding van de eerbaarheid - Beoordelingscriterium – Tijdstip.....	38
2. Conclusies – Neergelegd door de verdediging vóór de vernietiging van het arrest door Hof van Cassatie – Hernemen van de conclusie – Art. 152 Sv. niet van toepassing	38
3. Schuldigverklaring – Motivering – Steunen op feitelijke gegevens die ook als misdrijf kunnen omschreven worden – Vermoeden van onschuld	38
4. Processuele gelijkheid voor de rechter – Stukken in bezit van andere partij – Overleggen van stuk – Onaantastbare beoordeling rechter – Vreemd aan processuele gelijkheid voor de rechter	38
5. Wet Welzijn Werknemers – Ongewenst seksueel gedrag – Ook ongewenst gedrag met een seksuele connotatie – Seksuele intentie niet vereist – Onaantastbare beoordeling rechter.....	38
6. Aanranding van de eerbaarheid – Opzet – Beoordeling.....	38
Hof van Cassatie 5 oktober 2021 (P.21.0859.N), www.juportal.be	39
Trefwoorden: Verspreiden van naaktbeelden - Bijzonder bewijsmiddel – Toestemming – Art. 371/1 Sw.....	40
Hof van Cassatie 5 oktober 2021 (P.21.0881.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Verzet – Niet-ontvankelijk – Overmacht – Begrip	40
Hof van Cassatie 5 oktober 2021 (P.21.1196.N), www.juportal.be	41
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Voorlopige invrijheidstelling - Correctionele kamer Hof van Beroep.....	41
Hof van Cassatie 12 oktober 2021 (P.21.0718.N), www.juportal.be	41
Trefwoorden: Bevoegdheid – Plaats van het misdrijf – Vereniging	41
Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0553.N), www.juportal.be	42
Trefwoorden: Gerechtelijk onderzoek – Afluisteren – Beroepsgeheim – Advocaat – Verbod deze informatie op te tekenen – Informatie opgetekend – Gevolg – Art. 32 VTSv.....	42
Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0965.N), www.juportal.be	43
Trefwoorden: Internationale rechtshulp – Gebruik van bewijsmateriaal in buitenland op onregelmatige wijze verzameld – Vraag van beklaagde om voorlegging van gegevens waaruit regelmatigheid blijkt – Beklaagde moet niet aannemelijk maken dat het bewijs op onregelmatige wijze is verkregen.....	43
Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0852.N), www.juportal.be	44
Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Gevolgen – Saisine appelrechter – Omschrijving misdrijf	44
2. Misdrijf – Opzettelijke slagen en verwondingen – Art. 399 Sw. – Schadevergoeding – Ziekte heeft betrekking op periode van meer dan vier maanden na het plegen van het feit	44
Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0246.N), www.juportal.be	45
Trefwoorden: Burgerlijke partijstelling - Rechtstreekse dagvaarding - Gerechtskosten - Onaantastbaar oordeel door de rechter.....	46
Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0484.N), www.juportal.be	46
Trefwoorden: Familieverlating – Begrip – Definitie – Voorwaarde.....	46
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.....	47
Hof van Cassatie 31 maart 2020 (P.20.0350.N), www.juportal.be	47
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging - Facultatieve weigeringsgrond - Betrokkene is ingezetene in België of verblijft in België - Rechtmatig belang - Beoordeling - Redenen	47
Hof van Cassatie 7 april 2020 (P.20.0356.N), www.juportal.be	47
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving - Maandelijks of tweemaandelijks verlenging - Legaliteit van het aanhoudingsbevel - Rechterlijke Controle - Omvang.....	47
Hof van Cassatie 29 april 2020 (P.20.0439.F), www.juportal.be	48
Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Uitvoerbaarverklaring - Uitgestelde overlevering - Verzoek tot invrijheidstelling - Beschikking van de raadkamer - Toekenning van de modaliteit van	

elektronisch toezicht - Hoger beroep - Beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling - Hervorming - Eenparigheid	48
2. Europees aanhoudingsbevel - Uitvoerbaarverklaring - Uitgestelde overlevering - Verzoek tot invrijheidstelling - Beschikking van de raadkamer - Hoger beroep - Beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid.....	48
Hof van Cassatie 29 april 2020 (P.20.04378.F), www.juportal.be	49
Trefwoorden: Vreemdelingen - Vreemdeling vatbaar voor teruggrijving - Vrijheidsberoving - Vasthouding in een welbepaalde plaats aan de grens - Voorwaarden - Motivering - Geïndividualiseerd onderzoek - Begrip.....	49
Hof van Cassatie 6 mei 2020 (P.20.0445.F), www.juportal.be	49
Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Inzage van het dossier - Geen mededeling van de stukken vóór de verschijning van de vreemdeling – Sanctie.....	49
2. Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Artikel 44septies Vreemdelingenwet - Bestaan van minder dwingende maatregelen - Toezicht van de administratieve overheid - Voorwerp.....	49
3. Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest dat uitspraak doet over de wettigheid van de hechtenis - Motivering - Vermelding van de bepalingen van de procedurewetten	49
Hof van Cassatie 19 augustus 2020 (P.20.0859.N), www.juportal.be	50
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Verbetering van het bevel tot aanhouding – Verkeerde aanduiding van de datum of de misdrijfperiode van de feiten in de akte van aanhangigmaking of het bevel tot aanhouding – Verbetering door het onderzoeksgerecht – Voorwaarden	50
Hof van Cassatie 14 juli 2021 (P.21.0905.N), www.juportal.be	50
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Verlenging - Nietigheid van onderzoeksverichting - Slechts prima facie onderzoek door onderzoeksgerecht nodig	50
2. Gerechtelijk onderzoek – Meerdere gerechtelijke onderzoeken gecentraliseerd bij één onderzoeksrechter – Onderzoeksrechters binnen eenzelfde rechtbank van eerste aanleg	51
Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1162.N), www.juportal.be	51
Trefwoorden: Art. 5.4 EVRM – Recht voor de verdachte om aanwezig te zijn – Overmacht – Onvoldoende capaciteit van politie of penitentiaire diensten voor overbrenging – Geen overmacht ..	51
Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1168.N), www.juportal.be	52
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Bevel tot aanhouding na uitoefening zwijgrecht - Voorwaarden en gevolg.....	52
Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1164.N), www.juportal.be	52
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder voorwaarden	52
Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.1188.N), www.juportal.be	53
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving voorlopige hechtenis – Wijziging van voor de aangehoudene gunstige beschikking (vrij onder voorwaarden) – Eenstemmigheid – Uitdrukkelijke vaststelling dat beslissing eenparig is genomen – Art. 211bis Sv.	53
Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.1189.N), www.juportal.be	53
Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken - Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Heterdaad: begrip - Huiszoeking toegelaten?.....	53
Hof van Cassatie 12 oktober 2021 (P.21.1242.N), www.juportal.be	54
Trefwoorden: Politiediensten ter bescherming van de gerechtsdeurwaarder - Vaststelling misdrijf ...	54
Hof van Cassatie 12 oktober 2021 (P.21.1229.N), www.juportal.be	55
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Weigering uitvoering wegens afbreuk aan fundamentele rechten.....	55
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	55
Hof van Cassatie 13 oktober 2020 (P.20.0744.N), www.juportal.be	55

Trefwoorden: Herziening in strafzaken – Ontvankelijkheid – Vaststelling van staat van herhaling – Verval van rechtelijke beslissing op grond waarvan de staat van herhaling werd vastgesteld	56
Hof van Cassatie 23 december 2020 (P.20.1205.N), www.juportal.be	56
Trefwoorden: Internering – Wederzijdse erkenning straffen en maatregelen – Artikel 18, §§ 2-4 Wet Wederzijdse Erkenning Straffen – Vergelijking zwaarte van maatregelen	56
Hof van Cassatie 26 maart 2021 (D.18.0015.N), www.juportal.be	57
Trefwoorden: Schending beroepsgeheim – Art. 458bis Sw. – Zorgverlener had contact zowel met de dader als met het slachtoffer van een misdrijf	57
Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1125.N), www.juportal.be	57
Trefwoorden: Onbevooroordeelde zetel - Gewettigde verdenking - Professionele en sociale relaties tussen rechters	58
Hof van Cassatie 21 oktober 2021 (C.21.0050.N), www.juportal.be	58
Trefwoorden: Samenstelling zetel – Bepalingen raken de openbare orde niet	58
2.5. GRONDWETTELIJK HOF	58
Grondwettelijk Hof 8 juli 2021 (103/2021), www.const-court.be	58
Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Hoger beroep tegen een gedeelte van het vonnis - Termijnen - Vergelijking tussen de situatie van het openbaar ministerie en die van de beklaagde Wetboek van strafvordering (art. 203 en 205)	59
Grondwettelijk Hof 30 september 2021 (121/2021), www.const-court.be	59
Trefwoorden: Strafrecht - Bijzonder strafrecht - Douane en accijnzen - Misdrijven - Ontduiken van accijnzen - 1. Bevoegdheid van de strafrechter om zich uit te spreken over de burgerlijke vordering - 2. Beoordelingsvrijheid van de strafrechter	59
Grondwettelijk Hof 30 september 2021 (123/2021), www.const-court.be	60
Trefwoorden: Strafrecht - Onopzettelijke doding - Maximumstraf - Verschil naargelang de doding al dan niet het gevolg is van een verkeersongeval	60
Grondwettelijk Hof 7 oktober 2021 (135/2021), www.const-court.be	61
Trefwoorden: Strafrecht - Fiscaal strafrecht - 1. Bestuurlijke en/of strafrechtelijke vervolging - Overleg - 2. BTW - Misdrijven - Fiscale geldboeten – Bedragen	61
Grondwettelijk Hof 28 oktober 2021 (157/2021), www.const-court.be	62
Trefwoorden: Strafrecht - Beledigen van « de persoon » van de Koning der Belgen - Strafbaarstelling - Vrijheid van meningsuiting	62
2.6. RAAD VAN STATE	63
2.7. HOVEN VAN BEROEP	63
A. CORRECTIONELE KAMERS	63
Gent 27 september 2019, <i>RW</i> 2021-22, afl. 4, 175-177.	63
Trefwoorden: Meineed – Boedelbeschrijving	63
a) – Aard van het misdrijf – Misdrijf tegen de openbare trouw – Gevolg – Dading op burgerlijk vlak..	63
b) Moreel element – Verplichting tot eedaflegging op straffe van een dwangsom – Regelmatigheid van de eed	63
c) Verklaringen ten laste of ten bate van de boedel – Verplichting tot actieve medewerking aan de betrouwbaarheid van de boedelbeschrijving – Formuleren van een voorbehoud bij de slotvacatie van de boedelbeschrijving	63
Gent 24 juni 2020, <i>RABG</i> 2021, afl. 11, 1103-1108.....	64
Trefwoorden: Strafvordering – Voorafgaande titel – Strafvordering – Ontvankelijkheid – Algemeen – Recht op een eerlijk proces (art. 6 EVRM) – Recht op tegenspraak en wapengelijkheid – Eenzijdige verzameling bewijsmateriaal burgerlijke partij – Betrouwbaarheid bewijs – Onmogelijkheid tot controle – Ontoelaatbaarheid bewijs – Wering uit de debatten	64
Gent 24 juni 2020, <i>RABG</i> 2021, afl. 11, 1108-1113.....	64
Trefwoorden: Misdrijven en hun straffen – Misdrijven tegen eigendommen – Misbruik vennootschapsgoederen (art. 492bis Sw.) – Fiscale fraude – Niet-aangifte in de inkomstenbelastingen (art. 449, eerste lid WIB 1992) – Bijzondere verbeurdverklaring illegale	64
vermogensvoordelen (art. 42, 3° Sw.) – Begroting vermogensvoordeel	64
Gent 25 november 2020, <i>RABG</i> 2021, afl. 10, 956-959.	65

Trefwoorden: Misdrijven en hun straffen – Misdrijven tegen personen – Opzettelijke doding – Oogmerk om te doden – Beoordeling.....	65
Brussel 28 januari 2021, <i>RABG</i> 2021, afl. 11, 1038-1051.....	65
Trefwoorden: Strafvordering – Verval – Verjaring – Kasgeldvennootschap – Gemeenrechtelijke valsheid in geschriften en gebruik vs. fiscale valsheid in geschriften en gebruik – Eindpunt van het gebruik – Ambtelijke aangifte.....	65
Gent 30 maart 2021, <i>RABG</i> 2021, afl. 11, 1090-1093.....	66
Trefwoorden: Bevoegdheid – Rechtspleging – Rechtsmiddelen (Strafgerechten) – Correctionele rechtbank – Bevoegdheid – Territoriale rechtsmacht buitenlandse (strafbare) deelnemingshandelingen aan Belgisch misdrijf – Leer van ondeelbaarheid – Strafbare deelneming en strafbare betrokkenheid bij bendevorming – Begrenzing strafbaarheid.....	66
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	66
Kl Antwerpen 7 mei 2021, <i>RABG</i> 2021, afl. 11, 1030-1032.	66
Trefwoorden: Opsporing-onderzoek – Gerechtelijk onderzoek – Onderzoeksgerechten – Regeling van de rechtspleging – Kamer van inbeschuldigingstelling – Verzoekschrift tot het stellen van bijkomende onderzoeksdaden – Hoger beroep – Devolutieve werking – Ambtshalve controle – Verzoekschrift ingediend door verschillende partijen – Geheim van het onderzoek – Ontvankelijkheid.....	66
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING.....	67
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	67
A. CORRECTIONELE KAMERS	67
Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 27 november 2019, <i>RABG</i> 2021, afl. 10, 911-925.	67
Trefwoorden: Persmisdrijf – Bevoegdheid correctionele rechtbank – Aanzetten tot haat of geweld – Vrijheid van meningsuiting – Sociale media	67
Corr. Leuven 8 oktober 2020, <i>RABG</i> 2021, afl. 10, 940-955.	67
Trefwoorden: Strafvordering – Rechtsmiddelen – Verbeterd vonnis – Geen hoger beroep – Enkel cassatieberoep	68
Corr. Antwerpen (afd. Antwerpen) 26 mei 2021, <i>RW</i> 2021-2022, afl. 4, 178-183.....	68
Trefwoorden: Slagen en verwondingen – Opzettelijk toebrengen – Freefights – Rechtvaardigingsgrond – Vrije toestemming – Sport – Duel	68
B. RAADKAMER.....	68
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING.....	68
Rb. Henegouwen (afd. Bergen) 12 februari 2021, <i>TJK</i> 2021, afl. 3, 256-267.....	68
Trefwoorden: Onopzettelijke doding – Gebruik van vuurwapen door politieambtenaar – Voorwaarden van subsidiariteit en proportionaliteit	68
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	69
2.10. BUITENLANDSE RECHTSpraak	69
3. RECHTSLEER	69
3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	69
3.2. BOEKEN	69
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	69
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	70
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN)	70
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	70
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	70
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	70
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	71
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	72
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	72

3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	72
3.5. VARIA	72

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

- Nihil

1.2. Europese regelgeving

- Nihil

1.3. Overzichten van wetgeving

- ALIE, M., DEVEUX, C., DE BROUWER, A., GUILLAIN, C., RIBANT, D., TATTI, D., VANSILLETTE, F., « Chronique de législation pénale 2021/1 », *RDP* 2021, afl. 9-10, 857-881.

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsontwerp om justitie menselijker, sneller en straffer te maken, <i>Parl.St.</i> Kamer 2021-2022, 2175/001.

Samenvatting: Het ontwerp bevat aan onder andere:

- Wijzigingen aan het wetboek Strafvordering.
- Technische correctie om het Strafwetboek in overeenstemming te brengen met Wetboek vennootschappen en verenigingen.
- Invoering van een havenverbod.
- Wijzigingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.
- Het kader van advocaten-generaal wordt uitgebreid met twee eenheden (van 12 naar 14).
- Wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek.
- De beroepsprocedure bij het bevel tot betalen wordt gestroomlijnd.
- Wijzigingen van de wet kansspelen
- Diverse wijzigingen aan de wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafhof en de internationale straftribunalen.
- Er wordt een wettelijke grondslag ingevoerd voor het in bewaring nemen van het identiteitsdocument van de bezoekers die toegang wensen te krijgen tot een gevangenis bij het onthaal van de gevangenis.
- Wijzigingen aan de wet externe rechtspositie.
- De beslissingen met betrekking tot wapenbeurzen worden gedelegeerd naar de gemachtigde van de minister.
- De tenuitvoerlegging van Verordening (EU) 2018/1805 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 inzake de wederzijdse erkenning van bevrozingsbevelen en confiscatiebevelen: toepassingsgebied van de wederzijdse erkenning wordt uitgebreid tot de erkenning van beslissingen tot confiscatie zonder veroordeling en de termijnen voor de erkenning worden aangepast.
- Wijzigingen aan de interneringswet.

- Internationale opdrachten van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring worden aangevuld naar aanleiding van supranationale ontwikkelingen.
- In de penitentiaire diensten wordt een overdracht van bevoegdheid mogelijk gemaakt voor de uitoefening van de taken in geval van staking en om te beslissen over een toegangsverbod ten aanzien van een personeelslid wiens aanwezigheid in de gevangenis de orde of de veiligheid in het gedrang brengt.
- Opheffing van de automatische beëindiging van de rechterlijke beschermingsregeling van een geïnterneerde beschermde persoon na diens definitieve invrijheidstelling.
- Er wordt toegang voorzien voor de procureur des Konings, SUO-magistraat, voorzitter ondernemingsrechtbank en vrederechter (in het kader van bewindvoering) tot het CAP.

Wetsvoorstel tot aanvulling van het Strafwetboek met het wanbedrijf belemmering van het geven van borstvoeding in een openbare of een publiek toegankelijke ruimte, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2183/001.

Samenvatting: Recent werd een wetswijziging doorgevoerd om discriminatie op grond van het geven van borstvoeding strafbaar te stellen. Desondanks moeten heel wat vrouwen die hun kind in een openbare of in een publiek toegankelijke ruimte de borst geven, nog steeds vernederingen slikken of obstakels overwinnen, omdat zij zogezegd de goede zeden zouden aantasten.

Voorts is er op juridisch vlak nog steeds enige onduidelijkheid wanneer borstvoedende vrouwen welbepaalde voorwaarden opgelegd krijgen.

Met dit wetsvoorstel willen de indieners bijgevolg verduidelijken dat borstvoeding geven in dergelijke ruimtes geenszins een overtreding is. Daarenboven is het de bedoeling sancties in te stellen tegen personen die zulks pogen te beletten of te verbieden

Wetsvoorstel tot beteugeling van “doxing”, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2235/001.

Samenvatting: Dit wetsvoorstel strekt ertoe doxing strafbaar te stellen. Doxing kan worden omschreven als het met kwade bedoelingen onthullen van persoonlijke informatie over een derde.

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- Nihil

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM 8 juni 2021 (Dijkhuizen tegen Nederland), www.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-210486>

Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Aanwezigheid op proces – Weloverwogen en ondubbelzinnig afstand van recht – Geen schending van artikel 6, §1 EVRM

Samenvatting: Verzoeker werd vervolgd wegens invoer van cocaïne. Tijdens de zittingen voor het hof van beroep was verzoeker niet aanwezig. Hij drong aan op uitlevering of tijdelijke uitlevering om ter zitting aanwezig te zijn. Vervolgens wenste hij aanwezig te zijn via videoconferentie. Dit laatste werd hem geweigerd.

Zich baserend op artikel 6, §1 van het verdrag, klaagde verzoeker dat hem verhinderd werd om fysiek aanwezig te zijn op de zitting en dat hij het recht had om gehoord te worden via videoconferentie.

De herhaalde en ondubbelzinnige weigering van de verzoeker om deel te nemen via videoconferentie stond gelijk aan de afstand van het recht om deel te nemen aan de hoorzitting.

(bron: *T.Strafr.* 2021, afl. 4, 242)

EHRM 8 juli 2021 (Maestri e.a. tegen Italië), www.echr.coe.int
--

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-210852>

Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Ambtshalve horen van verdachte en getuige bij veroordeling in hoger beroep na vrijspraak eerste aanleg?

Samenvatting: Artikel 6 EVRM. De zaak ziet op fraude met melkquota. Zes klagers worden in eerste aanleg veroordeeld voor het plegen van fraude en vrijgesproken van deelname aan een criminele organisatie. Maestri wordt van alle feiten vrijgesproken. In hoger beroep worden alle zeven klagers voor zowel het fraudedelict als de deelname aan een criminele organisatie veroordeeld.

Klagers waren in eerste aanleg aanwezig en werden bijgestaan door een raadsman. In hoger beroep was Maestri op zitting aanwezig, maar is zij niet gehoord. Naar Italiaans recht betekent een oproeping voor de zitting niet dat een verdachte ook zal worden gehoord. De overige zes klagers waren niet ter zitting aanwezig. Klagers voeren in Straatsburg aan dat het hof in hoger beroep niet tot een veroordeling had kunnen komen zonder de getuigen/deskundige die door de rechtbank waren gehoord opnieuw te horen, ook al werd hun geloofwaardigheid niet in twijfel getrokken. Daarnaast had het hof de verdachten in hoger beroep ambtshalve moeten horen.

In de zaken tegen de zes klagers is het EHRM van oordeel dat de rechten van de verdediging niet zijn beperkt doordat het hof de getuigen in hoger beroep niet opnieuw heeft gehoord. Hierbij acht het Hof van belang dat de feiten niet opnieuw zijn vastgesteld. Het hof heeft daaraan met betrekking tot de veroordeling voor deelname aan een criminele organisatie slechts een andere juridische interpretatie gegeven. Daarbij is door de klagers niet aangevoerd waarom het opnieuw horen van de getuigen bij de beoordeling van die punten relevant zou zijn. Dit ligt anders met betrekking tot de vraag of het hof de verdachten zelf had moeten horen. Het EHRM overweegt dat gelet op de reikwijdte van de toetsing in hoger

beroep (een volle toetsing) en hetgeen op het spel stond voor klagers een ambtshalve beoordeling van de verklaringen van klagers nodig was.

Hierbij neemt het Hof ook in overweging dat het hierbij ging om een beoordeling van de intenties van klagers door de rechter. In casu is daaraan niet voldaan. Klagers hebben weliswaar afstand gedaan van hun recht aanwezig te zijn op zitting. Dat betekent evenwel niet dat zij ook afstand gedaan hebben van het recht te worden gehoord. Het ontsloeg het hof onder die omstandigheden niet van zijn plicht het door de verdachte gegeven bewijs zelfstandig te beoordelen. De mogelijkheid die het Italiaanse recht biedt aan een verdachte zich spontaan tot de rechter de wenden was in dit verband ontoereikend, evenals het recht het laatste woord te voeren. Klagers hebben gelet hierop onvoldoende gelegenheid gehad in persoon te worden gehoord en al hetgeen zij nodig achtten ter verdediging naar voren te brengen. Schending artikel 6, lid 1 EVRM.

In de zaak van Maestri oordeelde het hof in appel, in tegenstelling tot de rechtbank, dat zij een actieve rol had gespeeld in de illegale activiteiten van de bedrijven. Het hof baseerde dit oordeel met name op de verklaringen van twee getuigen. Het EHRM overweegt dat het buiten twijfel staat dat de vragen die het hof in appel moest beantwoorden voordat het tot een veroordeling kon komen niet konden worden beantwoord zonder een rechtstreekse beoordeling van het bewijs geleverd door die getuigen, zeker gelet op de daaraan ontleende bewijskracht. Bovendien was klaagster, hoewel zij aanwezig was in hoger beroep, niet gehoord en aldus net als de andere klagers de mogelijkheid ontzegd argumenten naar voren te brengen over feitelijke kwesties die bepalend waren voor de beoordeling van haar schuld. Door de getuigen a charge niet opnieuw te horen en door klager niet in persoon te horen voordat het hof in hoger beroep tot een veroordeling kwam heeft het hof de rechten van de verdediging aanzienlijk ingeperkt. De procedure als een geheel is derhalve oneerlijk verlopen. Schending art. 6, lid 1 EVRM.

EHRM 27 juli 2021 (X. tegen Nederland), www.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-211577>

Trefwoorden: Art. 6, §1 en art. 6, §3, c EVRM – Recht voor verdachte om aanwezig te zijn op zijn proces – Verzoek om uitstel afgewezen ('aanhoudingsverzoek')

Samenvatting: Artikel 6 EVRM. De verdachte is door de politierechter veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf wegens diefstal. Daarnaast is de tenuitvoerlegging gelast van twee eerdere veroordelingen voor diefstal. De zittingsdatum bij het hof is in overeenstemming met de raadsman bepaald. Een eerdere zitting anderhalve maand daarvoor is op verzoek van de verdediging aangehouden wegens werkzaamheden van de verdachte in het buitenland. Daartoe is ook een schema overgelegd waaruit bleek welke perioden zij voor haar werk in het buitenland zou verblijven. Na communicatie van de nieuwe zittingsdatum aan zijn cliënte blijkt dat zij op die datum niet in Nederland zal verblijven. De raadsman deelt mee dit over het hoofd te hebben gezien en verzoekt wederom om aanhouding. De verdachte wil zich niet laten machtigen en zelf bij de zitting aanwezig zijn.

Het hof heeft het verzoek tot aanhouding afgewezen en daartoe overwogen dat het op de weg van de verdachte had gelegen om op voorhand haar raadsman te informeren over de

data waarop zij niet ter terechtzitting zou kunnen verschijnen, dat het op de weg van de raadsman had gelegen om bij de verdachte te informeren of zij al dan niet was verhinderd op de geplande zittingsdatum, en dat de samenleving belang heeft bij een doeltreffende en voortvarende berechting en een goede organisatie van de rechtspleging, in welk verband het hof van belang achtte dat de zaak al eerder was aangehouden omdat de verdachte in het buitenland verbleef. De Hoge Raad laat deze beslissing, in afwijking van het advies van de AG, in stand en overweegt dat mede gelet op hetgeen na de eerdere aanhouding van de behandeling van de zaak aan het hernieuwde verzoek om aanhouding ten grondslag is gelegd, de door het hof genoemde gronden de afwijzing van dit verzoek kunnen dragen (ECLI:NL:HR:2017:826).

Deze beslissing vindt in Straatsburg geen genade. Het EHRM concludeert dat hoewel de door het hof genoemde belangen relevant zijn, de omstandigheden van de zaak niet van dien aard zijn dat ze opwegen tegen het aanwezigheidsrecht van de verdachte. Hierbij neemt het Hof in overweging dat het belang van de samenleving bij voortzetting van de behandeling in de onderhavige zaak enerzijds relatief beperkt was gelet op de beperkte tijd die was verstreken sinds het wijzen van het vonnis (6 maanden) en de verdachte kort na de gewraakte zittingsdatum weer beschikbaar zou zijn de zitting bij te wonen. Anderzijds stond er voor de verdachte wel degelijk wat op het spel en had zij gemotiveerd aangegeven waarom zij persoonlijk bij de behandeling van haar zaak aanwezig wilde zijn.

EHRM 31 augustus 2021 (Bragi Gudmundur Kristjansson tegen IJsland), www.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-211660>

Trefwoorden: Ne bis in idem – Belastingfraude

Samenvatting: Artikel 4, Zevende Protocol EVRM. Na een belastingcontrole is aan klager een tax surcharge opgelegd. De belastingaanslag is in de administratieve procedure opnieuw vastgesteld met een extra toeslag van 25%. Later is hij strafrechtelijk veroordeeld voor ernstige belastingfraude en veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf en een geldboete van 84.000 EUR. Hij klaagt dat hij twee keer gestraft is voor hetzelfde feit.

Het Hof verwijst naar o.a. de zaak Engel e.a. t. Nederland, en meer recent naar A en B t. Noorwegen en Jón Ásgeir Jóhannesson e.a., en concludeert dat beide procedures in feite “criminal” waren. De administratieve procedure en de strafrechtelijke procedure hadden betrekking op dezelfde periode en het zelfde bedrag van ontweken belasting.

Het Hof oordeelt dat sprake is van schending van artikel 4, Zevende Protocol EVRM en kent een schadevergoeding toe.

(Bron: Nieuwsbrief Rechtspraak Europa (augustus), www.rechtspraak.nl)

EHRM 2 september 2021 (Sanchez tegen Frankrijk), www.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-211599>

Trefwoorden: Vrijheid van meningsuiting - Veroordeling van een verkozene om asap illegale uitingen van derden te verwijderen van zijn Facebook pagina die vrij toegankelijk is en

tijdens zijn verkiezingscampagne werd gebruikt - Aanzetten tot haat of tot geweld - Verantwoordelijkheid van de eigenaar van de pagina - Art 10 EVRM

Samenvatting: The case concerned the criminal conviction of the applicant, at the time a local councillor who was standing for election to Parliament, for incitement to hatred or violence against a group of people or an individual on the grounds of their membership of a specific religion, following his failure to take prompt action in deleting comments posted by others on the wall of his Facebook account.

The Court reiterated that tolerance and respect for the equal dignity of all human beings constituted the foundations of a democratic, pluralistic society. As a result, it could in principle be considered necessary to punish or even prevent all forms of expression which spread, incited, promoted or justified hatred based on intolerance.

The Court emphasised that it attached the highest importance to freedom of expression in the context of political debate and considered that very strong reasons were required to justify restrictions on political speech and that in the run-up to an election, opinions and information of all kinds should be permitted to circulate freely. In the specific circumstances of the case, however, the Court found that the domestic courts' decision to convict the applicant on account of his failure to take prompt action in deleting the clearly unlawful comments posted by others on the wall of his Facebook account, which was used in connection with his election campaign, had been based on relevant and sufficient reasons linked to his lack of vigilance and responsiveness. The interference in question could thus be seen as "necessary in a democratic society" and there had been no violation of Article 10 of the Convention.

EHRM 14 september 2021 (Brus tegen België), www.echr.coe.int
--

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-211788>

Trefwoorden: Salduz - Recht op toegang tot een raadsman - Eerlijk proces

Samenvatting: Artikel 6 EVRM. Klager is in 2003 aangehouden in een lopend onderzoek en uiteindelijk in 2014 veroordeeld tot onder meer een gevangenisstraf voor corruptie. Overeenkomstig het nationale recht in België ten tijde van de feiten is klager niet bijgestaan door een raadsman bij verhoren die tijdens zijn preventieve hechtenis plaatsvonden of bij andere opsporingshandelingen in het vooronderzoek. Klager heeft daarbij voor zichzelf belastend verklaard. Klager stelt dat hem zijn recht op toegang tot een raadsman is ontzegd en de procedure als geheel niet eerlijk is geweest. Daarnaast klaagt hij dat zijn zaak niet binnen een redelijke termijn is behandeld.

Het EHRM verwijst naar het kader zoals uiteengezet in de zaak *Beuze tegen België* van 9 november 2018 (appl. no, 71409/10). Het Hof overweegt dat de beperkingen van het recht op toegang tot een raadsman in deze zaak omvangrijk waren en een algemene en bindende strekking hadden. Hiervoor bestonden geen dwingende redenen. Dit betekent niet automatisch dat sprake is van een oneerlijk proces. Het is hierbij aan de lidstaat om aan te tonen dat is voldaan aan de vereisten van een eerlijk proces en, mede in acht genomen de niet-limitatieve beoordelingsfactoren die voortvloeien uit de rechtspraak van het EHRM, of en op welke wijze de procedurele tekortkomingen zijn gecompenseerd. In casu oordeelt het

Hof dat daaraan niet is voldaan en art. 6 lid 1 en lid 3 (c) EVRM daardoor is geschonden. Hierbij neemt het Hof onder meer in overweging dat de nationale rechter geen beoordeling heeft gemaakt van de impact van de afwezigheid van de raadsman op de rechten van de verdediging. Daarnaast is de veroordeling (hoewel de belastende verklaring daaraan niet direct ten grondslag lag) gerechtvaardigd door verwijzing naar de toereikendheid van het bewijs, zonder dat onderzoek is verricht naar de eerlijkheid van de procedure als geheel. De combinatie van verschillende factoren en niet elke factor afzonderlijk beschouwd, maakt de procedure als geheel oneerlijk.

Gelet op de lengte van de procedure (bijna 13 jaar) levert dit eveneens een schending op van artikel 6 § 1 EVRM.

(Bron: Elementaire Rechtspraak)

EHRM 21 september 2021 (Willems en Gorjon tegen België), www.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-212030>

Trefwoorden: Artikel 6 EVRM – Toegang tot de rechter – Hof van Cassatie – Overdreven formalisme

Samenvatting: Excessive formalism by the Court of Cassation in ruling appeals on points of law inadmissible on account of the lawyer's failure to refer to his requisite certification: violation.

« §88. Dans ces circonstances, au vu des conséquences qu'a entraînées l'irrecevabilité des pourvois en cassation pour les requérants – lesquels n'ont pas pu dans le contexte d'un procès pénal faire entendre leurs moyens de cassation par la haute juridiction interne –, la Cour estime que lorsqu'elle a ainsi sanctionné l'erreur procédurale commise par eux, la Cour de cassation a rompu le juste équilibre entre, d'une part, le souci légitime d'assurer le respect des exigences procédurales entourant l'introduction d'un pourvoi en cassation et, d'autre part, le droit d'accès au juge (voir, mutatis mutandis, Walchli c. France, no 35787/03, § 36, 26 juillet 2007, et Evaggelou c. Grèce, no 44078/07, § 24, 13 janvier 2011), faisant ainsi preuve d'un formalisme excessif en ce qui concerne les exigences procédurales entourant la recevabilité des pourvois en cassation (voir, mutatis mutandis, Walchli, précité, § 36). »

EHRM 21 september 2021 (Hissel tegen België), www.echr.coe.int

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-211811>

Trefwoorden: Art. 7 EVRM – Geen straf zonder wet - Veroordeling voor bezit van kinderporno – Bezoeken van kinderpornosite

Samenvatting: Artikel 7 EVRM. Klager is advocaat. Hij is veroordeeld voor het bezit van kinderporno dat verboden is op grond van artikel 383bis § 2 van het wetboek van strafrecht. De nationale rechter was van oordeel dat de wens van de wetgever om zich ook op computergegevens te richten voortvloeide uit de voorbereidende werkzaamheden voor de wet van 13 april 1995, die artikel 383bis § 2 in het strafwetboek invoegde. Het oordeelde in

wezen dat het willens en wetens bezoeken van een kinderpornosite en het bekijken van de afbeeldingen ervan voldoende was om deze handeling strafbaar te stellen. Geen schending artikel 7 EVRM.

(Bron: Nieuwsbrief Rechtspraak Europa (september), www.rechtspraak.nl)

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie 2 september 2021 (C-790/19), www.curia.europa.eu

Hyperlink:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=245529&pageIndex=0&doclang=nl&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=5194118>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme – Richtlijn (EU) 2015/849 – Richtlijn 2005/60/EG – Witwasdelicten – Witwassen door degene die tevens het basisdelict heeft gepleegd (self-laundering)

Samenvatting: het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Moet artikel 1, lid 3, onder a), van richtlijn [2015/849] aldus worden uitgelegd dat degene die de daden pleegt die het witwasdelict opleveren, altijd iemand anders is dan degene die het basisdelict pleegt (het delict waaruit het witgewassen geld afkomstig is)?”

Het Hof verklaart voor recht:

Artikel 1, lid 2, onder a), van richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling op grond waarvan het in deze bepaling bedoelde witwasdelict kan worden gepleegd door de dader van de criminele activiteit waaruit het betrokken geld is verworven.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Hof van Cassatie 10 maart 2020 (P.19.1100.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200310.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Burgerlijke rechtsvordering - Teruggave - Dading - Niet-overeenstemming van het bedrag van de dading en het wederrechtelijk vermogensvoordeel - Vergoeding van de gehele schade

Samenvatting: Als uit de bestreden beslissing niet blijkt dat ingevolge dading de gehele schade van de burgerlijke partij is vergoed, hebben de appelrechters niet vastgesteld dat het bedrag dat ingevolge de dading is betaald aan de burgerlijke partij overeenstemt met het vermogensvoordeel dat het arrest lastens de beklagde verbeurdverklaart (1). (1) J. RAEYMAEKERS, "De rechtsfiguren van teruggave en toewijzing ten gunste van een benadeelde, onder meer als bijzondere modaliteiten van de verbeurdverklaring als bijkomende strafsanctie", N.C. 2017, 446-470.

Hof van Cassatie 10 maart 2020 (P.19.1164.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200310.2N.7/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Interpretatie van een wetkrachtige akte - Bepaling opgenomen in een andere wetkrachtige akte met dezelfde doelstelling – Omvang

2. Voedselveiligheid - Voedingsmiddelen - Farmacologisch werkzame stoffen - Voedselproducerend dier - Paarden en paardachtigen - Begrippen

3. Heromschrijving van de telastlegging - Behoud van de incriminatieperiode - Wijziging van de uitvoeringsbesluiten van de strafbaarstelling in de incriminatieperiode - Motivering – Omvang

4. Dierenarts - Identificatie en encoding van paardachtigen - Centrale gegevensbank - Bijwerken van gegevens door een dierenarts - Behandelende dierenarts – Voorwaarden

Samenvatting: 1. De rechter kan een begrip opgenomen in een wetkrachtige akte uitleggen aan de hand van de definitie van een daarmee verband houdend begrip in een bepaling opgenomen in een andere wetkrachtige akte die eenzelfde doelstelling nastreeft; dat de beklagde niet wordt vervolgd voor de overtreding van die andere wetkrachtige akte, doet daaraan geen afbreuk.

2. De Verordeningen (EEG) nr. 470/2009, (EU) nr. 2015/262 en (EG) nr. 504/2008 houden allemaal, hetzij rechtstreeks, hetzij gedeeltelijk, verband met de volksgezondheid en hebben als dusdanig dan ook geen onderscheiden voorwerp; hieruit volgt dat de appelrechters het begrip 'voedselproducerend dier' in artikel 2 Verordening (EEG) nr. 470/2009 kunnen uitleggen aan de hand van de definitie van paardachtigen in de Verordeningen (EU) nr. 2015/62 en (EG) nr. 504/2008 en dat zij op die grond kunnen oordelen dat paardachtigen in principe voedselproducerende dieren zijn.

3. Indien de vonnisrechter de telastlegging heromschrijft zonder wijziging van de incriminatieperiode en de beklagde schuldig verklaart onder gelding van een koninklijk besluit dat een ander koninklijk besluit opheft, is het niet vereist dat hij uitdrukkelijk het bewijs vaststelt van de strafbare feiten gepleegd onder gelding van elk koninklijk besluit.

4. De verplichtingen van de dierenarts bij het coderen van gegevens van het paspoort van de paardachtige in verband met uitsluiting uit de voedselketen en het leveren van een toedienings- en verschaffingsdocument zijn van toepassing op de behandelende dierenarts, de hoedanigheid van officiële dierenarts is niet vereist.

Hof van Cassatie 31 maart 2020 (P.20.0093.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200331.2N.6/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Ontvankelijkheid van het hoger beroep - Verstekvonnis - Betekening aan het openbaar ministerie - Beoordeling van de regelmatigheid van de betekening – Voorwaarden

2. Strafzaken - Verstekvonnis - Betekening aan het openbaar ministerie - Hoger beroep - Termijn - Ontvankelijkheid - Regelmatigheid van de betekening - Standpunt van het openbaar ministerie - Beoordelingsvrijheid van de rechter

3. Verstekvonnis - Betekening aan het openbaar ministerie - Laattijdigheid van het hoger beroep - Beoordeling door de feitenrechter - Bewijs - Debat voor de appelrechter - Voorafgaande verwittiging van de partijen

Samenvatting: 1. De betekening aan de procureur des Konings moet als onbestaande worden beschouwd wanneer de partij op wiens verzoek zij werd verricht, de woon- of verblijfplaats kende of diende te kennen van degene aan wie wordt betekend; de rechter oordeelt onaantastbaar en in het licht van de feitelijke gegevens die eigen zijn aan de zaak of het openbaar ministerie de werkelijke woon- of verblijfplaats van de eiser kende of had moeten kennen op het ogenblik van de betekening van het verstekvonnis, het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 4 november 2009, AR P.09.0972.F, AC 2009, nr. 640, RABG 2010, 425; Cass. 29 april 2009, AR P.09.0107.F, AC 2009, nr. 285, RW 2010-11, 1053; Cass. 13 december 2000, AR P.001100.F, AC 2000, nr. 686; Cass. 14 februari 1995, AR P.93.1431.N, AC 1995, nr. 89. Zie ook F. VAN VOLSEM, "Over de wijzen van betekening in strafzaken in het algemeen en aan een in een buitenlandse gevangenis opgesloten beklaagde in het bijzonder", RABG, 2010, 427-436; T. TOREMANS, "De nietigheid van de betekening aan de procureur des Konings wegens kennis van de woon- of verblijfplaats van de geadresseerde", RW 2013-14, 163-169; A. BAILLEUX, Afstand van recht in de strafprocedure, Intersentia, 2019, p. 341-343.

2. Uit geen enkele bepaling volgt dat het appelgerecht dat moet oordelen over de tijdigheid van een hoger beroep tegen een verstekvonnis, gebonden is door het standpunt van het openbaar ministerie bij het appelgerecht dat de betekening van het verstekvonnis onregelmatig is; het staat immers aan het appelgerecht in het licht van alle feitelijke gegevens van de zaak zich daarover uit te spreken.

3. Geen enkele bepaling verplicht het appelgerecht dan van oordeel is dat niet blijkt dat de betekening van het verstekvonnis onregelmatig is, de beklaagde en het openbaar ministerie de gelegenheid moet geven om alsnog daarvan het bewijs te leveren; de vraag naar de regelmatigheid van de betekening van het verstekvonnis en de tijdigheid van het hoger beroep behoren immers noodzakelijkerwijze tot het debat voor het appelgerecht en de partijen dienen er bij hun verweer mee rekening te houden.

Hof van Cassatie 21 april 2020 (P.20.0404.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200421.2N.6/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Voorlopige invrijheidstelling - Weigering - Schending van artikel 3 EVRM - Verbod van foltering - Maatregelen ter bescherming van de lichamelijke integriteit en gezondheid - Coronacrisis - Beoordeling door de rechter - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Het staat niet aan de rechter die moet oordelen over de handhaving van de voorlopige hechtenis, op vraag van een verzoeker tot voorlopige invrijheidstelling, opgave te doen van de concrete praktische en preventieve maatregelen die werden genomen ter bescherming van zijn lichamelijke integriteit in de instelling waar hij is opgesloten; het staat wel aan de rechter om in het licht van de door verzoeker tot invrijheidstelling aangevoerde concrete gegevens te onderzoeken of diens vrijheidsberoving in overeenstemming is met artikel 3 EVRM (1). (1) EHRM, Pantea t. Roemenië, 3 juni 2003, n° 33343/96.

Hof van Cassatie 28 april 2020 (P.20.0117.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200428.2N.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Knevelarij - Moreel bestanddeel - Weten dat taksen of gelden niet verschuldigd zijn - Beoordeling

Samenvatting: Artikel 243 Strafwetboek bestraft als knevelarij iedere persoon die een openbaar ambt uitoefent en die bevel geeft om rechten, taksen, belastingen, gelden, inkomsten of interesten, lonen of wedden te innen, of die te vorderen of te ontvangen, wetende dat zij niet verschuldigd zijn of het verschuldigde te boven gaat; het staat aan de rechter te oordelen of de betrokkene wist of de rechten, taksen, belastingen, gelden, inkomsten, interesten, lonen of wedden verschuldigd waren of het verschuldigde te boven gingen (1). (1) Zie alg. V. DAUGINET, "Knevelarij", A.F.T. 1992, 3-16; F. VAN VOLSEM en D. VAN HEUVEN, "Knevelarij", in Comm. Sr., 2004, 40p.; I. DELBROUCK, "Knevelarij", in Postal Memorialis. Lexicon Strafrecht, strafvordering en bijzondere wetten, 2010, 6p.; J. COLLIN, "La concussion", in Droit pénal et procédure pénale, 2016, 20p.

Hof van Cassatie 29 april 2020 (P.20.0021.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200429.2F.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Vordering tot strafvermindering en tot toekenning van een uitstel - Verwerping - Motivering - Omstandigheid dat de beklaagde op de vlucht slaat en zich aan de vervolging onttrekt - Recht van verdediging

Samenvatting: De omstandigheid dat de beklaagde op de vlucht slaat en zich aan de vervolging onttrekt, houdt geen verband met de uitoefening van zijn recht van verdediging voor een gerecht in het licht van zijn verweer tegen een tegen hem uitgebrachte beschuldiging (1); de verwerping van de vordering tot strafvermindering en tot toekenning van een uitstel van tenuitvoerlegging van die straf op grond van die omstandigheid houdt dus geen bestraffing van zijn vrije keuze van verweer in. (Art. 195, tweede lid, Wetboek van Strafvordering; art. 8, § 1, vierde lid, Probatiwet; art. 6.3 EVRM). (1) "Binnen de perken van de wet en de verdragsbepalingen die in België rechtstreekse werking hebben, bepaalt de rechter in feite en derhalve onaantastbaar de sanctie die hij in verhouding acht met de zwaarte van de bewezen verklaarde inbreuk en de persoonlijkheid van de dader; het Hof vermag evenwel na te gaan of uit de vaststellingen en overwegingen van de bestreden beslissing niet blijkt dat er werd geoordeeld met schending van die verdragsbepalingen" (Cass. 24 mei 2016, AR P.15.1604.N, AC 2016, nr. 342, § 51 ; zie Cass. 4 mei 2010, AR P.10.0156.N, AC 2010, nr. 311 ; Cass. 4 juni 2008, AR P.08.0489.F, AC 2008, nr. 345 ; Cass. 21 september 1994, AR P.94.0495.F, AC 1994, nr. 391 ; Cass. 13 augustus 1986, AR 674, AC 1985-86, nr. 695).

Hof van Cassatie 6 mei 2020 (P.20.0029.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200506.2F.2/FR?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Misdrijf - Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet – Begrip

2. Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet - Eenheid van opzet - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toezicht van het Hof

3. Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet - Onderscheiden vonnis - Toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek - Motivering

Samenvatting: 1. De eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet, bedoeld in artikel 65 Strafwetboek, is de samenloop van meerdere misdrijven die geacht worden één

enkel strafbaar feit te vormen omdat ze de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet.

2. Voor de toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek beoordeelt de rechter op onaantastbare wijze in feite of er eenheid van opzet is tussen de bij hem aanhangig gemaakte feiten en de reeds berechte feiten; het Hof dient evenwel na te gaan of de rechter uit de feiten die hij heeft vastgesteld het bestaan of het ontbreken van die eenheid van opzet wettig heeft kunnen afleiden (1). (1) Cass. 17 juni 2014, AR P.14.0472.N, AC 2014, nr. 438; Cass. 8 februari 2012, AR P.11.1918.F, AC 2012, nr. 92.

3. Wanneer de beklaagde verzoekt om toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek, en de rechter dat verzoek bij ontstentenis van andersluidende conclusie van het openbaar ministerie toewijst, mag hij zijn beslissing bondig met redenen omkleden door een onaantastbare beoordeling in feite van het bestaan van een eenheid van opzet tussen de feiten die bij hem aanhangig zijn gemaakt en die welke het voorwerp hebben uitgemaakt van een eerdere, in kracht van gewijsde gegane strafrechtelijke beslissing.

Hof van Cassatie 10 november 2020 (P.20.0694.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201110.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Internering – Deskundigenonderzoek – Actualisatie – Beoordeling rechter

Samenvatting: De rechter oordeelt onaantastbaar over de noodzaak om overeenkomstig artikel 9, §2, Interneringswet een actualisatie te laten uitvoeren van een eerder uitgevoerd deskundigenonderzoek; het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Cass. 11 oktober 2017, AR P.17.0784.F, AC 2017, nr. 550; Cass. 21 juni 2017, AR P.17.0343.F, AC 2017, nr. 409. Zie H. HANOUILLE, Internering en toerekeningsvatbaarheid, Intersentia, 2018, 283-285.

Hof van Cassatie 15 december 2020 (P.20.0696.N), *RABG* 2021, afl. 11, 1010-1018

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafrecht – Algemene beginselen – Straffen – Verbeurdverklaring – Fiscaal basismisdrijf – Raming vermogensvoordeel gesteund op een berekening in billijkheid

Samenvatting: De rechter oordeelt onaantastbaar of een vermogensvoordeel uit een misdrijf is verkregen en het staat aan de rechter om dit voordeel te ramen. Deze raming mag op een berekening in billijkheid steunen. Die regel geldt ook indien het basismisdrijf bestaat in het niet betalen van de wettelijk verschuldigde belastingen.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Drugs – Onthulling van de identiteit van onbekend gebleven daders – Voorwaarden voor de strafverminderende verschoningsgrond

2. Verdovende middelen – Aangifte – Onthulling van de identiteit van onbekend gebleven daders – Strafverminderende verschoningsgrond – Voorwaarden

Samenvatting: 1. en 2. De toepassing van de in art. 6, vierde lid, Drugwet vermelde verschoningsgrond volgens welke de straffen worden verminderd overeenkomstig art. 414, vierde lid, Sw. ten aanzien van de schuldigen die na het begin van de vervolging de identiteit van onbekend gebleven daders aan de overheid hebben onthuld, vereist dat de onthulling oprecht en volledig is zodat de overheid vervolging kan instellen. Dat houdt in dat de betrokkene alle informatie onthult waarover hij beschikt, zowel met betrekking tot onbekend gebleven daders als met betrekking tot zijn eigen aandeel in het misdrijf. Bovendien moet de betrokkene al die informatie verstrekken voordat ze bekend is aan de overheid.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201215.2N.14/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Misdrijf – Legaliteit strafbepaling – Voorwaarden – Voldoende toegankelijk

2. Misdrijf – Deelneming – Aanplakbiljetten – Taks

3. Misdrijf – Eenheid van opzet – Aanplakbiljetten

4. EVRM – Art. 7 EVRM – Aanplakbiljetten

5. Aanplakbiljetten – Toeristische verkeerswegen

6. Strafvordering – Beoordeling opportuniteit – Openbaar Ministerie

Samenvatting: 1. De legaliteit van een strafbepaling vereist dat ze voldoende toegankelijk is en als dusdanig of in samenhang met andere bepalingen gelezen, op voldoende precieze wijze de als strafbaar gestelde gedraging omschrijft, zodat de draagwijdte ervan redelijk voorzienbaar is en aan deze vereiste van redelijke voorzienbaarheid is voldaan als het voor de persoon op wie de strafbepaling van toepassing is, mogelijk is om op grond van de strafbepaling en, zo nodig, met behulp van de uitlegging ervan gegeven door de rechtspraak, de handelingen en verzuimen te kennen die zijn strafrechtelijke verantwoordelijkheid

kunnen meebrengen; bij de beoordeling van de legaliteit van een strafbepaling dient de rechter onder meer rekening te houden met het vereiste van een moreel element dat bij elk misdrijf voorhanden moet zijn maar dat onderscheiden is van de beoordeling van het bewijs van dat moreel element (1). (1) Cass. 22 mei 2012, AR P.11.1723.N, AC 2012, nr. 317 met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF; Cass. 29 november 2011, AR P.10.1766.N, AC 2011, nr. 650 met concl. van advocaat-generaal M. TIMPERMAN; J. ROZIE, "Beklaagde Alwetend. Over het criterium van de redelijke voorzienbaarheid als maatstaf van het lex-certa principe in strafzaken", RW 2012-13, afl. 21, 802-817.

2. Artikel 200, tweede lid, Wetboek diverse rechten en taksen, zoals van toepassing in het Vlaamse Gewest, bepaalt dat de overtredingen van de koninklijke besluiten, ter uitvoering van dit artikel genomen, worden gestraft met een boete van 50,00 euro tot 2.000,00 euro en dat het bepaalde in het eerste boek van het Strafwetboek van toepassing is op die overtredingen; bijgevolg zijn ook de artikelen van hoofdstuk VII van het Strafwetboek met betrekking tot de strafbare deelneming van toepassing op de in die bepaling bedoelde misdrijven, waaronder de inbreuken op het KB 1959 Aanplakking (1). (1) Cass. 25 november 2008, AR P.08.0881.N, AC 2008, nr. 661; J. VANHEULE, Strafbare deelneming, Intersentia, 2010, pp.100-101

3. Wanneer de wet bij een delictsomschrijving geen schuldvorm vermeldt, bestaat de schuld in beginsel uit het feit dat de dader ofwel de inbreuk wetens en willens heeft gepleegd, ofwel onachtzaam handelde, tenzij die laatste schuldvorm door de aard van het misdrijf of de wil van de wetgever uitgesloten is; het misdrijf dat erin bestaat om langs toeristische verkeerswegen aanplakbrieven aan te brengen of te behouden of enig ander visueel reclame- of publiciteitsmiddel te gebruiken, kan uit zijn aard zelf slechts het gewild gevolg zijn van een vrijwillig gestelde handeling (1). (1) Cass. 25 november 2008, AR P.08.0881.N, AC 2008, nr. 661.

4. Wanneer de wet bij een misdrijfomschrijving verwijst naar bestuursrechtelijke gegevens die deel uitmaken van de strafbaarstelling, vereist het legaliteitsbeginsel dat de persoon op wie die strafbaarstelling van toepassing is, die bestuursrechtelijke gegevens redelijkerwijze kan kennen of er kennis kan van nemen, zodat de strafbaarheid van de strafbaar gestelde gedraging voor hem voorzienbaar is; de legaliteit van de strafbaarstelling van de overtreding van het verbod om onder meer op de door de bevoegde overheid aangewezen toeristische verkeerswegen aanplakbrieven aan te brengen of te behouden en enig ander visueel reclame- of publiciteitsmiddel te gebruiken, veronderstelt dat de betrokkene redelijkerwijze kan weten of een weg waarlangs hij dergelijke publiciteit wil aanbrengen, als een toeristische verkeersweg moet worden beschouwd, maar uit de enkele omstandigheid dat er geen geconsolideerde lijst van toeristische verkeerswegen voorhanden is, de nummering van die wegen is gewijzigd en niet via een webstek van de overheid kan worden nagegaan of een bepaalde weg als een toeristische verkeersweg moet worden beschouwd, kan niet worden afgeleid dat de betrokkene redelijkerwijze niet kon weten of een bepaalde weg als een toeristische verkeersweg moet worden beschouwd.

5. De toeristische verkeerswegen waarop artikel 1 KB 1959 Aanplakking van toepassing is, zijn niet beperkt tot deze die worden vermeld in de bijlage bij het KB 1958 Toeristische Verkeerswegen.

6. Overeenkomstig artikel 28quater, eerste lid, Wetboek van Strafvordering oordeelt de procureur des Konings over de opportuniteit van de vervolgingen en het komt de strafrechter niet toe de bij hem aanhangig gemaakte strafvervolging op haar opportuniteit te toetsen; de loutere omstandigheid dat een beklagde wordt vervolgd terwijl anderen, die in dezelfde of gelijkaardige omstandigheden een gelijkaardig misdrijf zouden hebben gepleegd, niet worden vervolgd, neemt de strafbaarheid van het door de eerstgenoemde gepleegde misdrijf niet weg en impliceert niet dat de tegen hem ingestelde strafvordering arbitrair, willekeurig en derhalve niet-ontvankelijk zou zijn, noch dat het gelijkheidsbeginsel zou zijn miskend (1). (1) Cass. 29 april 2015, AR P.15.0002.F, AC 2015, nr. 282.

Hof van Cassatie 29 december 2020 (P.20.0832.N), *RW* 2021-2022, afl. 4, 167-169.

Hyperlink:

Trefwoorden: Rechtsmiddelen – Strafzaken – Verzet – Ongedaanverklaring – Wettige reden van verschoning ter rechtvaardiging van het verstek – Begrip – Wens afstand te doen van het recht te verschijnen en zich te verdedigen of zich te onttrekken aan het gerecht – Verzetdoende partij die op verzet steeds is verschenen en heeft geconcludeerd

Samenvatting: Uit de wetsgeschiedenis van art. 187, § 6, 1°, Sv. blijkt dat de wetgever de misbruiken van de verzetsprocedure heeft willen tegengaan door een beperking van de mogelijkheid om tegen een verstekbeslissing verzet aan te tekenen, zonder daarbij afb reuk te doen aan het recht van de partijen om te worden gehoord als onderdeel van het recht op een eerlijk proces en aan de vereisten die ter zake worden gesteld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Hieruit volgt dat het door art. 187, § 6, 1°, Sv. gehanteerde begrip «wettige reden van verschoning» die gevallen omvat die geen overmacht uitmaken en waarin de verzetdoende partij kennis had van de dagvaarding, maar een reden aanvoert waaruit blijkt dat haar afwezigheid niet was ingegeven door de wens afstand te doen van haar recht om te verschijnen en zich te verdedigen, noch om zich te onttrekken aan het gerecht. Die afstand of die wil zich te onttrekken kan niet alleen worden afgeleid uit een expliciete beslissing van de verzetdoende partij, maar ook uit het feit dat die partij zonder redelijke verantwoording niet is komen opdagen op de rechtszitting waarop zij behoorlijk was opgeroepen en voldoende de gevolgen kan inschatten van de beslissing om afwezig te blijven.

Uit het enkele feit dat een partij die afwezig bleef bij de behandeling van de zaak op verstek, tegen die verstekbeslissing verzet heeft aangetekend en tijdens de procedure op verzet steeds is verschenen en heeft geconcludeerd, volgt niet dat zij op het ogenblik dat zij afwezig bleef tijdens de verstekprocedure niet de wens kan hebben gehad afstand te doen van haar recht te verschijnen en zich te verdedigen of zich te onttrekken aan het gerecht.

Hof van Cassatie 23 maart 2021 (P.20.1162.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210323.2N.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Rechten van de verdediging – Horen van getuige – Confrontatie tussen beklaagde en een getuige – Beoordeling

2. Valsheid en gebruik van valse stukken

3. Redelijke termijn – Criteria – Beoordeling

Samenvatting: 1. Een beklaagde die wil dat een getuige wordt gehoord in het bijzijn van de rechter die over zijn zaak oordeelt, moet dat duidelijk, precies en ondubbelzinnig vragen (1); een onderzoeksdaad bestaande uit een confrontatie tussen een beklaagde en een getuige kan zowel worden uitgevoerd door de rechter ter rechtszitting als door een politiedienst na een verzoek daartoe van de rechter aan het openbaar ministerie; het enkele feit dat een beklaagde de rechter verzoekt om een dergelijke onderzoeksdaad, houdt dan ook niet in dat die rechter dat verzoek moet beoordelen aan de hand van de criteria voortvloeiend uit artikelen 6.1 en 6.3.d EVRM (2). (1) Cass. 9 maart 2021, AR P.20.1144.N, RO 20, AC 2021, nr. 167. (2) Over deze criteria Cass. 13 oktober 2020, AR P.20.0254.N, AC 2020, nr. 626, NC 2021, 49; Cass. 8 september 2020, AR P.20.0486.N, AC 2020, nr. 508, NC 2021, 46; Cass. 16 juni 2020, P.19.1263.N, AC 2020, nr. 399; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N, AC 2017, nr. 73, met concl van advocaat-generaal R. MORTIER, NC 2017, 173. Zie D. DE WOLF, "Het recht op horen van getuigen (à charge) na het arrest Al-Khawaja en Tahery van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens", in *Strafrecht in breed spectrum*, Brugge, Die Keure, 2014, 25-58; A. BLOCH, "Het horen van getuigen ter rechtszitting als voorwaarde voor een eerlijk proces", *T. Strafr.* 2017, 286-307; C. VAN DEN WYNGAERT, Ph. TRAEST en S. VANDROMME, *Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen*, Maklu, 2017, 766-768; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, *Droit de la procédure pénale*, Die Keure, 2021, 1398-1402.

2. Artikel 197 Strafwetboek bepaalt niet nader het gebruik van de valse akte of het valse stuk of de wijze van gebruik, het woord moet dus in zijn gewone betekenis worden verstaan, in die gewone betekenis is gebruik de materiële gedraging van het zich bedienen van de akte of het stuk om er een bepaald doel mee te bereiken; deze aanwending moet van die aard zijn dat ze een middel kan zijn om uitwerking te geven aan de valsheid (1). (1) Cass. 4 december 2019, AR P.19.0824.F, AC 2019, nr. 644; Cass. 13 januari 2009, AR P.08.0882.N, AC 2009, nr. 23. Zie alg. F. VAN VOLSEM, "Valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken: soms één misdrijf, soms twee", *RABG* 2006, 1492-1498; L. HUYBRECHTS, *Fiscaal strafrecht*, APR 2002, 144-145; L. DUPONT, "Valsheid in geschriften", in *Strafrecht voor rechtspractici*, Acco, 1990, p. 178.

3. Een beklaagde kan alle wettelijke middelen aanwenden die hij nodig acht voor de uitoefening van zijn recht van verdediging, zoals het vragen van uitstel van de behandeling van zijn zaak; de uitoefening van dat recht belet de rechter evenwel niet om de implicaties daarvan in aanmerking te nemen bij de beoordeling van de redelijke termijn van de rechtspleging in haar geheel; de rechter kan dan ook op grond van de concrete omstandigheden die hij vaststelt, oordelen dat die houding van de beklaagde een langere

duur van het onderzoek en de procedure heeft veroorzaakt zonder dat de totale duur van de behandeling van zijn zaak daardoor onredelijk is (1); daarvoor is niet vereist dat de houding van de beklaagde niet medewerkend of obstructief was. (1) Cass. 25 maart 2014, AR P.12.1890.N, AC 2014, nr. 237; Cass. 18 oktober 2011, AR P.11.0442.N, AC 2011, nr. 552. Zie ook J. HUYSMANS, Legitieme verdediging, Intersentia, 2017, 57.

Hof van Cassatie 30 maart 2021 (P.20.1216.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210330.2N.6/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Burgerlijke rechtsvordering – Afstand – Enkel te betekenen aan tegenpartij

Samenvatting: De bepalingen van artikelen 66 en 67 Wetboek van Strafvordering vereisen niet dat een burgerlijke partij die afstand doet van haar burgerlijke partijstelling, de afstand moet laten betekenen aan de andere burgerlijke partijen in het geding (1). (1) Zie Cass. 26 juni 1986, AR nr. 7504, AC 1986, nr. 675.

Uit de bepalingen van artikelen 824, tweede lid, en 825 Gerechtelijke Wetboek, die van toepassing zijn indien de strafrechter definitief over de strafvordering heeft beslist en enkel dient te oordelen over de burgerlijke rechtsvordering, volgt dat een burgerlijke partij haar afstand van geding enkel dient te betekenen aan een tegenpartij.

Hof van Cassatie 28 april 2021 (P.21.0029.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210428.2F.11/FR?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Persmisdrijf – Bemiddeling

2. Schending geheim van privé-communicatie – Art. 314bis Sw. – Niet enkel de opname is strafbaar, ook de kennisname ervan – Journalist luistert en maakt nota's

3. Bemiddeling – Schending geheim van privé-communicatie – Art. 10.2 EVRM – Vrijheid van meningsuiting – Niet absoluut

Samenvatting: 1. Le délit de presse implique l'expression d'une pensée ou d'une opinion délictueuse dans un écrit imprimé ou numérique qui a été diffusé dans le public (1); ainsi, le juge qui constate qu'un entretien confidentiel, publié à la faveur de sa captation illégale, est une médiation intervenue entre une personne condamnée et une de ses victimes dans le cadre de l'article 3ter du titre préliminaire du Code de procédure pénale, et n'attribue aux propos écoutés, notés et publiés qu'un contenu exclusif de tout caractère délictueux, peut décider que la relation de cet entretien par extraits dans un article de presse ne constitue pas le délit que l'article 150 de la Constitution réserve au jury (2). (1) Voir Cass. 7 octobre

2020, RG P.19.0644.F, Pas. 2020, n° 613, avec concl. de M. DE KOSTER, avocat général. (2)
Voir les concl. du MP.

2. L'article 314bis, § 1er, 1°, du Code pénal ne vise pas seulement l'interception d'une communication non accessibles au public; il en incrimine aussi la prise de connaissance; celle-ci peut être qualifiée d'intentionnelle lorsque, après avoir compris que la conversation écoutée n'était pas destinée au public, un journaliste, au lieu de raccrocher son téléphone, a écouté les propos échangés, tout en prenant des notes, le tout ayant servi à rédiger un article paru dans son journal le lendemain; la divulgation de l'entretien privé écouté illégalement constitue l'infraction visée au deuxième paragraphe de cet article (1). (1) Voir les concl. du MP.

Le fait de noter manuellement les propos d'une conversation écoutée illégalement, afin de pouvoir en publier des extraits présentés comme la retranscription exacte, fût-elle partielle, de ce qui a été entendu, peut constituer l'enregistrement prohibé par l'article 314bis, § 1er, 1°, du Code pénal; en effet, cet enregistrement est réalisé à l'aide de l'appareil quelconque visé par cette disposition lorsque l'auteur se sert, pour la notation, d'un appel téléphonique réceptionné par son poste fixe et qui ne lui est parvenu qu'à l'insu de l'émetteur et sans son consentement; de la circonstance que le téléphone d'un tiers constitue l'appareil qui lui a permis de prendre connaissance d'un entretien confidentiel et d'en noter des extraits pour les publier, il ne se déduit pas qu'en décrochant son téléphone, ce tiers ait acquis la qualité de participant à la conversation qu'il a surprise (1). (1) Voir les concl. du MP.

3. Lorsque, malgré le retentissement des procédures criminelles dont une médiation litigieuse a constitué un épilogue, les propos échangés dans le cadre de celle-ci ne relèvent pas d'un débat d'intérêt général mais uniquement de la vie privée, que l'intrusion dans la vie privée de ses participants n'est ni justifiée ni nécessaire pour garantir un des buts légitimes visés à l'article 10.2 de la Convention D.H., et que cette ingérence n'est pas non plus de celles qu'une loi autorise puisqu'au contraire, l'article 314bis du Code pénal en fait un délit, la condamnation, de ce chef, de celui qui a publié ces propos par voie de presse ne méconnaît pas les libertés de la presse et d'expression garanties par les articles 19 et 25 de la Constitution, 10 de la Convention D.H. et 19 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques, ces libertés n'étant pas absolues (1). (1) Voir les concl. du MP.

Hof van Cassatie 29 juni 2021 (P.21.0328.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210622.2N.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Straf – Rekening houden met in andere lidstaten uitgesproken, eerdere veroordelingen – Art. 99bis, eerste lid Sw. – Rechter moet dit niet uitdrukkelijk vaststellen bij afwezigheid van een verweer hieromtrent

Samenvatting: Artikel 3.1 Kaderbesluit 2008/675/JBZ bepaalt: "Elke lidstaat zorgt ervoor dat in een strafrechtelijke procedure tegen een persoon rekening wordt gehouden met in

andere lidstaten tegen de betrokkene uitgesproken, eerdere veroordelingen wegens andere feiten, waarover krachtens de geldende rechtsinstrumenten inzake wederzijdse rechtsbijstand of inzake de uitwisseling van gegevens uit het strafregister informatie is verkregen, zulks voor zover in de lidstaat zelf met eerdere veroordelingen rekening wordt gehouden, en dat aan die andere lidstaten uitgesproken eerdere veroordelingen rechtsgevolgen worden verbonden, gelijkwaardig aan die welke de nationale wetgeving verbindt aan eerdere veroordelingen in de lidstaat zelf."

Titel 8 van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie heeft het Kaderbesluit 2008/675/JBZ omgezet in het Belgische recht.

In boek I van het Strafwetboek werd door artikel 61 van deze wet van 25 april 2014 een hoofdstuk XI ingevoegd met als opschrift "Wijze waarop rekening wordt gehouden met de in andere staten door strafgerechten uitgesproken veroordelingen". Artikel 99bis, eerste lid, Strafwetboek, zoals ingevoegd door artikel 62 van deze wet van 25 april 2014 bepaalt: "De veroordelingen uitgesproken door de strafgerechten van een andere lidstaat van de Europese Unie worden in aanmerking genomen onder dezelfde voorwaarden als de veroordelingen uitgesproken door de Belgische strafgerechten en hebben dezelfde rechtsgevolgen als deze veroordelingen."

Met het Kaderbesluit 2009/315/JBZ van 26 februari 2009 van de Raad betreffende de organisatie en de inhoud van uitwisseling van gegevens uit het strafregister tussen de lidstaten en het Kaderbesluit 2009/316/JBZ van 6 april 2009 betreffende de oprichting van het Europees Strafrechtregister Informatiesysteem (ECRIS) overeenkomstig artikel 11 van Kaderbesluit 2009/315/JBZ werd het Europees Strafrechtregisterinformatiesysteem (Ecris) gecreëerd voor de uitwisseling van gegevens over veroordelingen tussen de lidstaten.

Uit artikel 99bis, eerste lid, Strafwetboek, samen gelezen met de voormelde Kaderbesluiten, volgt niet dat een Belgische strafrechter die bij de straftoemeting rekening houdt met Nederlandse veroordelingen die blijken uit een Ecris-bevraging, uitdrukkelijk moet vaststellen dat die veroordelingen overeenkomstig het Nederlandse recht in aanmerking mogen worden genomen bij de straftoemeting. Hij is daartoe enkel verplicht indien de beklaagde daarover een verweer heeft gevoerd.

Bij afwezigheid van een dergelijk verweer volgt uit het louter in aanmerking nemen door de Belgische strafrechter van de Nederlandse veroordelingen bij de straftoemeting dat hij van oordeel is dat die veroordelingen ook in Nederland bij de straftoemeting in aanmerking hadden mogen worden genomen.

Hof van Cassatie 25 augustus 2021 (P.21.1144.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210825.VAK.8/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Elektronisch toezicht - Voorlopige hechtenis - Bevoegdheid Raadkamer - Precisering GwH – Gevolg

Samenvatting: Artikel 26, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet, zoals aangevuld door artikel 132, 1°, van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, bepaalt dat de raadkamer, bij

de regeling van de rechtspleging, ten aanzien van een inverdenkinggestelde die reeds van de modaliteit van elektronisch toezicht geniet, kan beslissen om de hechtenis onder die modaliteit te handhaven.

Bij arrest nr. 148/2017 van 21 december 2017 heeft het Grondwettelijk Hof voormeld artikel 132, 1°, vernietigd wegens schending van de artikelen 10 en 11 Grondwet, "in zoverre het de raadkamer, uitspraak doende in het stadium van de regeling van de rechtspleging, niet toelaat aan de inverdenkinggestelde die tijdens de voorlopige hechtenis in een strafinrichting verblijft, het voordeel van de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht toe te kennen" (B.84). Tot staving van die beslissing heeft het Grondwettelijk Hof onder meer geoordeeld dat "de onderzoeksgerechten, bij de regeling van de rechtspleging, bevoegd [zijn] om uitspraak te doen over het al dan niet handhaven van de voorlopige hechtenis in een strafinrichting of onder elektronisch toezicht en bijgevolg op dat ogenblik [onderzoeken] of het verantwoord is de betrokkene in voorlopige hechtenis te houden en onder welke modaliteiten dat gebeurt" en dat "het niet verantwoord [is] dat zij, wanneer zij bij die gelegenheid vaststellen dat de inverdenkinggestelde voldoet aan de voorwaarden om het elektronisch toezicht te genieten, niet kunnen beslissen hem die modaliteit toe te kennen." (B.83.1).

Bijgevolg moet artikel 26, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet in die zin worden uitgelegd dat de raadkamer, die beslist om de inverdenkinggestelde te verwijzen naar de strafrechter ten gronde, ook ten aanzien van een inverdenkinggestelde die is aangehouden in de gevangenis kan voorzien in de modaliteit van elektronisch toezicht.

De raadkamer kan derhalve, bij de regeling van de rechtspleging, beslissen dat de inverdenkinggestelde die is aangehouden in de gevangenis, hetzij in de gevangenis blijft, hetzij zijn voorlopige hechtenis onder de modaliteit van elektronisch toezicht kan voortzetten, hetzij al dan niet onder voorwaarden in vrijheid zal worden gesteld.

Krachtens artikel 27, § 1, 2°, Voorlopige Hechteniswet kan, hangende het hoger beroep van een beklaagde die is aangehouden in de gevangenis, de voorlopige invrijheidsstelling worden verleend, in voorkomend geval onder voorwaarden, op indiening van een verzoekschrift dat wordt gericht aan de kamer belast met correctionele zaken in hoger beroep, vanaf het instellen van het beroep tot de beslissing in hoger beroep.

Aangezien de beklaagde, hangende zijn hoger beroep, al dan niet onder voorwaarden in vrijheid kan worden gesteld, staat voormelde bepaling niet eraan in de weg dat het hof van beroep beslist dat de voorlopige hechtenis onder de modaliteit van elektronisch toezicht zal worden voortgezet.

Het arrest dat oordeelt dat het hof van beroep dat als strafrechtscollege de strafzaak verder ten gronde moet behandelen, ten aanzien van de eiser als beklaagde die is aangehouden in de gevangenis, niet kan voorzien in de modaliteit van elektronisch toezicht, is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.0580.N), onuitgeg.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: Valsheid in geschrifte – Intellectuele valsheid – Wilsverklaring

Samenvatting: Het misdrijf valsheid in geschriften als bedoeld in de artikelen 193, 196, 213 en 214 Strafwetboek, bestaat erin in een door de wet beschermd geschrift, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de waarheid te vermommen op een bij de wet bepaalde wijze, terwijl hieruit een mogelijk nadeel kan ontstaan. De valsheid is "intellectueel" wanneer zij erin bestaat dat in een materieel onaangeroerd instrumentum, feiten en akten in strijd met de waarheid worden vastgesteld.

Wanneer een geschrift de vaststelling inhoudt van een wilsverklaring die op bedrieglijke wijze in strijd is met de waarheid, dan heeft de omstandigheid dat die wilsverklaring ook werkelijk is gedaan, niet tot gevolg dat dit geschrift niet intellectueel vals is of kan zijn.

Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.0509.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210907.2N.6/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Herstelplicht – Dader – Heling
2. Misbruik van vertrouwen – Zekerheidsstelling

Samenvatting: 1. Wanneer door een fout een zaak is ontnomen aan een slachtoffer, bestaat de normale wijze van schadeloosstelling erin de schade in natura te herstellen door de teruggave van de ontnomen zaak te bevelen; bijgevolg dient de rechter op vraag van het slachtoffer eerst na te gaan of die wijze van schadeloosstelling mogelijk is, alvorens over te gaan tot het toekennen van schadevergoeding in de vorm van een geldbedrag dat het equivalent uitmaakt van de waarde van de zaak (1). (1) Zie concl. OM.

2. De rechter kan wettig oordelen dat de schuldenaar van een persoonlijke geldlening een hem ter bede toevertrouwde zaak bedrieglijk verduistert wanneer hij die zaak overhandigt aan zijn schuldeiser om ze te bestemmen als zekerheidsstelling voor de terugbetaling van die lening; die zekerheidsstelling stelt de schuldeiser immers in staat zijn schuldvordering ten aanzien van de schuldenaar uit te winnen op de tot zekerheid overhandigde zaak, wat een aantasting van het eigendomsrecht over die zaak impliceert; die overhandiging is dan ook niet zonder meer gelijk te stellen met een loutere, al dan niet kortstondige, aanwending van de zaak voor eigen gebruik door de bezitter ter bede (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.0541.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210907.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Aansprakelijkheid – Schadevergoeding – Kosten technisch raadsman

Samenvatting: Krachtens de artikelen 1382 en 1383 oud Burgerlijk Wetboek heeft de benadeelde recht op het volledig herstel van zijn schade.

De noodzakelijke kosten van verdediging die niet de bijstand van een advocaat betreffen, maar de bijstand van een technisch raadsman komen op grond van deze bepalingen voor vergoeding in aanmerking ingeval van buitencontractuele aansprakelijkheid.

Hof van Cassatie 14 september 2021 (P.21.0872.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210914.2N.16/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Motivering – Straf – Verzoek om opschorting of uitstel – Weigering – In aanmerking nemen

Samenvatting: Uit de artikelen 3, vierde lid, en 8, vierde lid, Probatiewet, alsook artikel 195 Wetboek van Strafvordering, volgt dat de rechter die een verzoek om opschorting van de uitspraak van veroordeling of om uitstel van tenuitvoerlegging, al dan niet gekoppeld aan probatievoorwaarden, weigert, indien een dergelijke maatregel wettelijk mogelijk is, die beslissing nauwkeurig moet motiveren, maar dat die motivering beknopt mag zijn.

Hoewel de rechter aan deze bijzondere motiveringsverplichting kan voldoen door nauwkeurig het opleggen van een effectieve straf te motiveren, dient uit zijn motieven niettemin te blijken dat hij het verzoek om opschorting van de uitspraak van veroordeling en om uitstel van tenuitvoerlegging en de redenen die de beklaagde daartoe heeft aangevoerd in aanmerking heeft genomen.

Uit het bestreden vonnis blijkt niet dat de appelrechters eisers verzoek om opschorting en om uitstel en de daartoe aangevoerde redenen in aanmerking hebben genomen.

Hof van Cassatie 14 september 2021 (P.21.0837.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210914.2N.8/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Probation-uitstel - Verplichting een bepaalde opleiding te volgen - Kan enkel aan hoofdstraf gekoppeld worden

Samenvatting: Artikel 1, § 3, eerste lid, Probatiewet bepaalt: “Indien opschorting of uitstel van de tenuitvoerlegging van de gehele gevangenisstraf of geldboete wordt gelast, kunnen de bijzondere voorwaarden onder meer bestaan in de verplichting om binnen twaalf maanden na de dag waarop het vonnis of het arrest in kracht van gewijsde is gegaan, een bepaalde opleiding te volgen.”

Daaruit volgt dat een opleiding als bijzondere voorwaarde bij uitstel van tenuitvoerlegging enkel kan worden gelast voor de hoofdstraf, dit is een gevangenisstraf of een geldboete, eventueel samen met een bijkomende straf zoals een verval van het recht tot sturen, voor

zover de hoofdstraf volledig met uitstel wordt verleend. Deze bepaling laat niet toe om enkel voor een verval van het recht tot sturen een probatie-uitstel gekoppeld aan een bijzondere voorwaarde uit te spreken.

Het bestreden vonnis dat de eiser veroordeelt tot een geldboete van 100,00 euro, alsook tot een verval van het recht tot sturen voor een termijn van drie maanden, waarvan de tenuitvoerlegging voor 45 dagen wordt uitgesteld voor een proeftermijn van drie jaar en aan dit uitstel een opleiding als bijzondere voorwaarde koppelt, schendt deze bepaling.

Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.0483.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210921.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Motivering vonnissen en arresten – Geen conclusie – Overname redenen van beroepen vonnis

Samenvatting: Noch uit artikel 149 Grondwet noch uit artikel 195 Wetboek van Strafvordering noch uit het algemeen rechtsbeginsel van de motiveringsplicht volgt voor de strafrechter die een beklagde schuldig verklaart aan een misdrijf in de bewoordingen van de strafwet, bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie, de verplichting opgave te doen van het bewijsmateriaal waarop zijn beslissing is gesteund of van de voornaamste redenen die hem hebben overtuigd van de schuld van deze beklagde.

Uit artikel 6.1 EVRM volgt voor de strafrechter wel de verplichting om in zijn beslissing over de strafvordering opgave te doen van de redenen die hem hebben overtuigd van de schuld van een beklagde. Die verplichting houdt evenwel niet in dat de rechter noodzakelijk opgave moet doen van het bewijsmateriaal waarop zijn beslissing is gesteund.

De appelrechter kan aan de op hem krachtens artikel 6.1 EVRM, artikel 149 Grondwet en artikel 195 Wetboek van Strafvordering en het algemeen rechtsbeginsel van de motiveringsverplichting rustende motiveringsverplichtingen voldoen door een ondubbelzinnige overname van de redenen van het beroepen vonnis. Die bepalingen en dit algemeen rechtsbeginsel vereisen niet dat hij die redenen herhaalt, dat hij de inhoud ervan samenvat of dat hij uitdrukkelijk de overgenomen redenen op hun waarde beoordeelt. De ondubbelzinnige overname van de redenen van een beroepen vonnis houdt immers in dat de appelrechter die redenen op hun waarde heeft getoetst en ze tot de zijne maakt.

Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.0521.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210921.2N.10/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Valsheid in geschriften - Verjaring - Aanvang termijn

Samenvatting: Wanneer de dader van de valsheid ook gebruik heeft gemaakt van het valse geschrift met hetzelfde bedrieglijk opzet, gaat de verjaring van de strafvordering ten aanzien van zowel de valsheid als het gebruik van het valse stuk eerst in vanaf het laatste feit van gebruik en duurt het gebruik van het valse stuk voort, zelfs zonder nieuw feit van gebruik van de dader van de valsheid en zonder herhaalde tussenkomst van zijnentwege, zolang het door hem beoogde doel nog niet volkomen is bereikt en zolang de hem verweten beginhandeling verder, zonder verzet van zijn kant, het nuttige voordeel heeft dat hij ervan verwachtte.

Wanneer de telastlegging van gebruik van valse stukken enkel de verkrijging van een voordeel vermeldt maar niet het gebruik of behoud van dat voordeel, is in de regel het beoogde doel bereikt en het gebruik beëindigd op het moment waarop het voordeel werd verkregen.

De rechter oordeelt aan de hand van onder meer de bewoordingen van de telastleggingen onaantastbaar wanneer het door de vervalsers beoogde doel is bereikt en de verjaring van de strafvordering bijgevolg is beginnen te lopen. Het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.0512.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210921.2N.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Verzachtende omstandigheden - Bevoegdheid - Correctionele rechtbank - Art. 3 Wet Verzachtende Omstandigheden: niet enkel correctionele rechtbank bevoegd inzake 'correctionalisering' - Hof van Beroep

Samenvatting: Artikel 3, derde lid, Wet Verzachtende Omstandigheden bepaalt dat de correctionele rechtbank zich bevoegd kan verklaren door verzachtende omstandigheden of een verschoningsgrond aan te nemen wanneer zij vaststelt dat de bij haar aanhangig gemaakte misdaad niet is gecorrectionaliseerd.

Die bepaling is niet enkel van toepassing op de correctionele rechtbank. Zij laat ook het hof van beroep toe om, met betrekking tot een door het onderzoeksgerecht niet gecorrectionaliseerde misdaad, zelf over te gaan tot correctionalisering door verzachtende omstandigheden aan te nemen voor de beklaagde en zich dienvolgens bevoegd te verklaren om kennis te nemen van diens vervolging voor de aldus gecorrectionaliseerde misdaad. Dit is eveneens het geval wanneer de correctionele rechtbank zich ten onrechte bevoegd heeft verklaard omdat zij niet tot correctionalisering is overgegaan.

Hof van Cassatie 28 september 2021 (P.21.1204.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210928.2N.22/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Hechtenis onder elektronisch toezicht – Verzoek voorlopige invrijheidstelling

Samenvatting: Artikel 132, 1°, van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie (Potpourri II-wet) heeft artikel 26, § 3, Voorlopige Hechteniswet aangevuld met de volgende bepaling: “Indien de verdachte in hechtenis onder elektronisch toezicht staat, kan de raadkamer bij een met redenen omklede beslissing de hechtenis onder elektronisch toezicht handhaven.” Aldus heeft de wetgever bepaald dat de raadkamer ter gelegenheid van de regeling van de rechtspleging de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht kon handhaven, maar voorzag hij niet erin dat de raadkamer bij de regeling van de rechtspleging kon beslissen om de voorlopige hechtenis welke werd uitgevoerd in een gevangenis te handhaven als een voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht.

Bij arrest nr. 148/2017 van 21 december 2017 (B.83.1) heeft het Grondwettelijk Hof artikel 132, 1°, Potpourri II-wet vernietigd in zoverre het de raadkamer, uitspraak doende in het stadium van de regeling van de rechtspleging, niet toelaat aan de inverdenkinggestelde die tijdens de voorlopige hechtenis in een strafinrichting verblijft, het voordeel van de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht toe te kennen. Volgens het Grondwettelijk Hof:

- valt het niet te verantwoorden dat de onderzoeksgerechten in het stadium van de regeling van de rechtspleging niet kunnen beslissen een inverdenkinggestelde die tijdens de voorlopige hechtenis in een strafinrichting verblijft onder elektronisch toezicht te plaatsen, terwijl zij in hetzelfde stadium kunnen beslissen die modaliteit voor de uitvoering van de voorlopige hechtenis te handhaven ten aanzien van een inverdenkinggestelde die reeds onder elektronisch toezicht staat en zij eveneens kunnen beslissen de inverdenkinggestelde die tot dan in voorlopige hechtenis was, in voorkomend geval onder voorwaarden, in vrijheid te stellen;

- zijn de onderzoeksgerechten bij de regeling van de rechtspleging immers bevoegd om uitspraak te doen over het al dan niet handhaven van de voorlopige hechtenis in een strafinrichting of onder elektronisch toezicht en te onderzoeken of het op dat ogenblik verantwoord is de betrokkene in voorlopige hechtenis te houden en onder welke modaliteiten;

- is het niet verantwoord dat de onderzoeksgerechten, wanneer zij bij die gelegenheid vaststellen dat de inverdenkinggestelde voldoet aan de voorwaarden om het elektronisch toezicht te genieten, niet kunnen beslissen hem die modaliteit toe te kennen.

Het staat aan de rechter elke leemte in de wet waarvan het Grondwettelijk Hof de ongrondwettigheid heeft vastgesteld in te vullen, alsook elke leemte die hieruit voortvloeit, wanneer de rechter aan die leemten in het kader van de bestaande wetsbepalingen kan verhelpen om de wet in overeenstemming te brengen met de artikelen 10 en 11 Grondwet.

Uit het voorgaande volgt dat indien het onderzoeksgerecht bij de verwijzing van een inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht bij toepassing van artikel 26, § 3, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet heeft beslist dat hij aangehouden blijft, de inverdenkinggestelde op grond van artikel 27, § 1, 1° en 2°, Voorlopige Hechteniswet niet enkel om zijn voorlopige invrijheidstelling kan verzoeken maar ook om een omzetting van de in gevangenis uit te voeren voorlopige hechtenis naar de modaliteit van de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht.

Het arrest dat oordeelt dat ondanks de omschrijving in de hoofding van het verzoek van de eiser "Verzoekschrift tot invrijheidstelling - art. 27 W. Voorlopige Hechtenis", de eiser geen verzoekschrift tot invrijheidstelling heeft ingediend, maar enkel heeft verzocht om de modaliteit van het elektronisch toezicht, terwijl dat verzoek niet kan worden gesteund op artikel 27 Voorlopige Hechteniswet en een dergelijk verzoek zelfs niet in de wet is voorzien, is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 28 september 2021 (P.21.1129.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210928.2N.16/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPaf4=>

Trefwoorden: Covid 19 - Wettigheid van de maatregelen: Samenschooling- en verplaatsingsverbod - Wettelijke grondslag - Wet Civiele Veiligheid

Samenvatting: De Wet Civiele Veiligheid beoogt de bescherming van de bevolking wanneer deze wordt bedreigd door rampen of noodlottige situaties die de fysieke integriteit van personen, hun goederen of de leefomgeving in gevaar brengen of dreigen te brengen, en dit ongeacht de aard van de aldus bedoelde rampspoed.

Op grond van artikel 182, eerste lid, Wet Civiele Veiligheid kan de minister of zijn gemachtigde in geval van dreigende omstandigheden de bevolking, ter verzekering van haar bescherming, verplichten zich te verwijderen van plaatsen of streken die bijzonder blootgesteld, bedreigd of getroffen zijn en degenen die bij deze maatregelen betrokken zijn een voorlopige verblijfplaats aanwijzen. Om dezelfde reden kan hij iedere verplaatsing of elk verkeer van de bevolking verbieden. De weigering of het verzuim zich te gedragen naar die maatregelen is strafbaar op grond van artikel 187 van diezelfde wet.

De bevoegdheid van de minister om in geval van dreigende omstandigheden de bevolking, ter verzekering van haar bescherming, op grond van artikel 182, eerste lid, Wet Civiele Veiligheid te verplichten zich te verwijderen van plaatsen of streken die bijzonder blootgesteld, bedreigd of getroffen zijn en iedere verplaatsing of elk verkeer van de bevolking te verbieden, strekt niet louter tot uitvoering van de algemene opdrachten van de operationele diensten van de civiele veiligheid zoals bedoeld in artikel 11, § 1, Wet Civiele Veiligheid. Die bevoegdheid kan door de minister worden uitgeoefend wanneer het ingevolge een noodlottige gebeurtenis of situatie ter bescherming van de Civiele Veiligheid van de burgers noodzakelijk is om hen te verwijderen van plaatsen waar hun gezondheid en veiligheid dreigt te worden aangetast of om hen te verbieden zich te verplaatsen.

Een epidemische of pandemische noodsituatie met een potentieel levensbedreigend effect voor de hele bevolking, zoals de coronapandemie, dient te worden beschouwd als een ramp of noodlottige situatie in de zin van de Wet Civiele Veiligheid, die in voorkomend geval kan leiden tot een voor personen bedreigende situatie waardoor het uitvaardigen van de in artikel 182, eerste lid, Wet Civiele Veiligheid bedoelde maatregelen gewettigd kan zijn.

In de aanhef van het MB 23 maart 2020, waarin onder meer wordt verwezen naar de artikelen 181, 182 en 187 Wet Civiele Veiligheid, wordt onder meer rekening gehouden met de volgende gegevens en overwegingen:

- de bevindingen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) met betrekking tot de karakteristieken van het coronavirus COVID-19, in het bijzonder met betrekking tot de besmettelijkheid en het sterfterisico, het bereiken van de pandemische grens van de besmettingen met het coronavirus COVID-19, het kwalificeren ervan als een pandemie op 11 maart 2020 en het in dit verband uitroepen op 16 maart 2020 van het hoogste dreigingsniveau aangaande het coronavirus COVID-19, dat de wereldeconomie destabiliseert en zich snel verspreidt over de wereld;
- de hieruit volgende conclusie dat het onontbeerlijk is om de nodige maatregelen zonder verwijl te treffen;
- de omstandigheid dat de tot op de datum van het besluit genomen maatregelen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 op Europees grondgebied, en in België, en de exponentiële evolutie van het aantal besmettingen, deze exponentiële evolutie niet voldoende hebben kunnen indijken en de bezettingsgraad van de ziekenhuizen, in het bijzonder van de diensten van de intensieve zorg, kritiek wordt;
- de urgentie en het risico voor de volksgezondheid die het coronavirus COVID-19 met zich meebrengt voor de Belgische bevolking;
- het gegeven dat het coronavirus COVID-19 een infectieziekte is die meestal de longen en luchtwegen treft, dat dit virus zich via de lucht lijkt over te dragen van mens op mens, en dat de overdracht van de ziekte lijkt plaats te vinden via alle mogelijke emissies via de mond en de neus;
- de vaststelling dat, gezien wat voorafgaat, de bijeenkomsten in besloten of overdekte plaatsen, maar ook in open lucht, een specifieke bedreiging vormen voor de volksgezondheid;
- de noodzaak om, teneinde de verspreiding van het virus te vertragen en te beperken, onmiddellijk over te gaan tot het opleggen van de maatregelen die onontbeerlijk zijn voor de volksgezondheid;
- de bedenking dat een politie maatregel houdende het samenscholingsverbod bijgevolg onontbeerlijk en proportioneel is, omdat een dergelijk verbod van die aard is om, enerzijds, het aantal acute besmettingen te verminderen en er bijgevolg voor te zorgen dat de diensten van de intensieve zorg de zwaarst getroffen patiënten in de beste omstandigheden kunnen ontvangen, en om, anderzijds, meer tijd te geven aan de wetenschappers om efficiënte behandelingen en vaccins te ontwikkelen;
- de omstandigheid dat het gevaar zich uitstrekt over het gehele nationale grondgebied en het van algemeen belang is dat er een coherentie bestaat bij het nemen van maatregelen voor de handhaving van de openbare orde, teneinde de efficiëntie ervan te maximaliseren;
- het aantal besmettingsgevallen dat werd gedetecteerd en het aantal sterfgevallen dat zich heeft voorgedaan in België sinds 13 maart 2020.

Het verbod tot samenscholingen en het verbod om zich onnodig op de openbare weg en in openbare plaatsen te bevinden, zoals omschreven in de artikelen 5 en 8 MB 23 maart 2020, beogen de verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 te verhinderen door het contact tussen de personen tot een minimum te beperken teneinde aldus het besmettingsrisico te herleiden. Die maatregelen strekken er dan ook toe te vermijden dat onnodig gebruik zou worden gemaakt van de openbare ruimte waardoor deze een bedreiging zou vormen zoals bedoeld in artikel 182 Wet Civiele Veiligheid. Die bepaling biedt bijgevolg een rechtsgrond voor het in de artikelen 5 en 8 MB 23 maart 2020 bepaalde samenscholings- en verplaatsingsverbod.

Hof van Cassatie 5 oktober 2021 (P.21.0724.N), www.juportal.be , met conclusie van advocaat-generaal Schoeters

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211005.2N.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Aanranding van de eerbaarheid - Beoordelingscriterium – Tijdstip

2. Conclusies – Neergelegd door de verdediging vóór de vernietiging van het arrest door Hof van Cassatie – Hernemen van de conclusie – Art. 152 Sv. niet van toepassing

3. Schuldigverklaring – Motivering – Steunen op feitelijke gegevens die ook als misdrijf kunnen omschreven worden – Vermoeden van onschuld

4. Processuele gelijkheid voor de rechter – Stukken in bezit van andere partij – Overleggen van stuk – Onaantastbare beoordeling rechter – Vreemd aan processuele gelijkheid voor de rechter

5. Wet Welzijn Werknemers – Ongewenst seksueel gedrag – Ook ongewenst gedrag met een seksuele connotatie – Seksuele intentie niet vereist – Onaantastbare beoordeling rechter

6. Aanranding van de eerbaarheid – Opzet – Beoordeling

Samenvatting: 1. Het wanbedrijf bepaald in de artikelen 373 en 374 Strafwetboek veronderstelt een aanranding van de seksuele integriteit van het slachtoffer, zoals die door het collectief bewustzijn wordt ervaren op het ogenblik van de feiten.

Met de redenen die het bevat heeft het arrest niet de eigen inschatting over wat moet worden beschouwd als een aanranding van de eerbaarheid in het algemeen naar voor geschoven, maar heeft het integendeel onderzocht of de seksuele integriteit wordt aangetast rekening houdend met de evoluerende tijdsgeest en de concrete omstandigheden en de feiten daaraan getoetst en is de beslissing aldus naar recht verantwoord.

2. Krachtens artikel 152, § 1, derde lid, Wetboek van Strafvordering worden de conclusies die niet voor het verstrijken van de vastgestelde termijnen zijn neergelegd en meegedeeld aan het openbaar ministerie, indien deze betrekking hebben op de strafvordering, en in voorkomend geval, aan alle andere betrokken partijen, ambtshalve uit de debatten geweerd. Wanneer een procespartij na de vernietiging van een beslissing door het Hof zijn conclusie, die regelmatig is neergelegd voor de vernietiging, herneemt, geldt dit niet als neerlegging van een conclusie en vindt artikel 152 Wetboek van Strafvordering bijgevolg geen toepassing.

3. De rechter mag de schuldigverklaring van een beklaagde aan het hem ten laste gelegde feit mede steunen op feitelijke gegevens, die als een misdrijf kunnen worden omschreven, waarvoor de beklaagde niet wordt vervolgd, voor zover de rechter de beklaagde niet schuldig verklaart aan dit niet vervolgd misdrijf en bijgevolg het vermoeden van onschuld

niet miskent.

4. De vraag of een partij toegang moet kunnen hebben tot stukken die een andere partij in zijn bezit heeft of eventueel zou kunnen krijgen, maar aan de rechter niet worden voorgelegd en in het proces niet worden gebruikt, is vreemd aan de processuele gelijkheid voor de rechter die uitspraak doet over de gegrondheid van de strafvordering. Die gelijkheid tussen de partijen houdt enkel in dat elke partij in het proces voor de rechter die kennisneemt van de zaak, dezelfde processuele middelen kan aanwenden en op gelijke wijze kennis moet kunnen nemen van de stukken en gegevens die aan het oordeel van de rechter worden voorgelegd.

De rechter in strafzaken oordeelt onaantastbaar in feite over de noodzaak, het nut of de raadzaamheid van het overleggen van een stuk dat in bezit is van een burgerlijke partij.

5. Krachtens artikel 119 Sociaal Strafwetboek wordt met een sanctie van niveau 4 bestraft, eenieder die in contact treedt met de werknemers bij de uitvoering van hun werk en die, in strijd met de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, een daad van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk begaat.

Krachtens artikel 32bis, eerste lid, Wet Welzijn Werknemers, zijn de werkgevers en de werknemers alsmede de daarmee gelijkgestelde personen bedoeld in artikel 2, § 1, en de andere dan de bij artikel 2, § 1, bedoelde personen die in contact komen met de werknemers bij de uitvoering van hun werk, ertoe gehouden zich te onthouden van iedere daad van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk. Krachtens artikel 32ter, eerste lid, 3°, Wet Welzijn Werknemers wordt voor de toepassing van deze wet verstaan onder ongewenst seksueel gedrag op het werk: elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast of een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.

Uit deze bepalingen volgt dat het ongewenste gedrag van een werknemer met een seksuele connotatie, kan worden aangezien als ongewenst seksueel gedrag in de zin van deze bepalingen. Hierbij is niet vereist dat de werknemer zich gedragen heeft met een seksuele intentie.

De rechter oordeelt onaantastbaar of een gedrag van een werknemer al dan niet een seksuele connotatie heeft die de waardigheid van een persoon aantast of een bedreigende, vijandige, beledigende vernederende of kwetsende omgeving creëert. Het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

De rechter is daarbij niet gebonden door de mening van andere werknemers over de seksuele connotatie en het grensoverschrijdend karakter van dat gedrag.

6. Aanranding van de eerbaarheid is een opzettelijk misdrijf. Het veronderstelt dat de pleger de bij wet verboden handeling wil stellen, in de objectieve wetenschap dat deze immoreel of obscene is. De rechter oordeelt onaantastbaar of een beklagde wist dat zijn handeling objectief immoreel of aanstootgevend is en hij de wil had die te plegen

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211005.2N.7/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Verspreiden van naaktbeelden - Bijzonder bewijsmiddel – Toestemming – Art. 371/1 Sw.

Samenvatting: Voor het bewijs van de constitutieve bestanddelen van het misdrijf omschreven in artikel 371/1, § 1, 2°, Strafwetboek is niet vereist dat de betrokken beeldopnames zich in het strafdossier bevinden.

Wanneer de wet geen bijzonder bewijsmiddel voorschrijft, beoordeelt de rechter in strafzaken vrij, dit is onaantastbaar, de hem regelmatig voorgelegde feitelijke gegevens waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren, waaronder de gegevens van het strafdossier, de verklaringen van partijen en de eventuele verklaringen van derden.

In zoverre het middel opkomt tegen deze feitelijke beoordeling of het Hof verplicht tot een onderzoek van feiten waarvoor het geen bevoegdheid heeft, is het niet ontvankelijk.

Artikel 371/1, § 1, 2°, Strafwetboek bestraft degene die een beeld- of geluidsoptname van een ontblote persoon of een persoon die een expliciete seksuele daad stelt zonder diens toestemming of buiten diens medeweten toont, toegankelijk maakt of verspreidt, ook al heeft die persoon ingestemd met het maken ervan.

Het gegeven dat een persoon toestemming geeft om naaktbeelden te plaatsen op een website, zelfs als die website vrij raadpleegbaar is, houdt niet in dat deze beelden zonder zijn toestemming verder mogen worden verspreid.

Hof van Cassatie 5 oktober 2021 (P.21.0881.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211005.2N.15/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Verzet – Niet-ontvankelijk – Overmacht – Begrip

Samenvatting: Bij toepassing van artikel 187, § 5, 1°, Wetboek van Strafvordering is het verzet van een beklaagde, behoudens overmacht, niet ontvankelijk wanneer het niet binnen de wettelijke termijn werd ingesteld.

Overmacht die de ontvankelijkheid verantwoordt van het verzet dat na het verstrijken van de wettelijke termijn is ingesteld, kan alleen voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van de verzetdoende partij, die door hem onmogelijk kon worden voorzien of vermeden. De rechter beoordeelt in feite of de aangevoerde omstandigheden een geval van overmacht uitmaken. Het Hof gaat enkel na of de rechter uit de omstandigheden die hij in aanmerking neemt, al dan niet wettig overmacht heeft kunnen afleiden.

Bij het beoordelen van de overmacht ter rechtvaardiging van een na het verstrijken van de termijn aangetekend verzet, kan de rechter rekening houden met de omstandigheid dat de verzetdoende partij niet aannemelijk maakt dat hij aan zijn advocaat de opdracht heeft gegeven om verzet aan te tekenen.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht. Uit de loutere omstandigheid dat een verzetdoende partij voorhoudt nooit afstand te hebben gedaan van haar recht om voor de rechter te verschijnen noch de bedoeling had zich aan het gerecht te onttrekken, kan niet worden afgeleid dat er sprake zou zijn van overmacht zoals bedoeld in artikel 187, § 5, 1°, Wetboek van Strafvordering.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het eveneens naar recht.

Hof van Cassatie 5 oktober 2021 (P.21.1196.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210923.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Voorlopige invrijheidstelling - Correctionele kamer Hof van Beroep

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 27, § 1, 2°, Voorlopige Hechteniswet kan, wanneer geen einde werd gemaakt aan de voorlopige hechtenis en het onderzoek is afgesloten, de voorlopige invrijheidstelling worden verleend op indiening van een verzoekschrift dat wordt ingediend bij de kamer belast met correctionele zaken in hoger beroep, vanaf het instellen van het hoger beroep tot de beslissing in hoger beroep.

Uit artikel 27, § 1, 2°, Voorlopige Hechteniswet volgt niet dat uitsluitend de correctionele kamer van het hof van beroep die kennis zal nemen of neemt van het hoger beroep van een beklaagde tegen een door de correctionele rechtbank gewezen vonnis, kennis mag nemen van een op grond van die bepaling ingediend verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling. Ook een andere correctionele kamer kan een dergelijk verzoek beoordelen.

Hof van Cassatie 12 oktober 2021 (P.21.0718.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211012.2N.8/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Bevoegdheid – Plaats van het misdrijf – Vereniging

Samenvatting: De artikelen 323, tweede lid, en 324 Strafwetboek bestraffen personen die deel uitmaken van een vereniging die is opgericht met het oogmerk om een aanslag te plegen op personen of op eigendommen, indien het geplande misdrijf van aard is een wanbedrijf uit te maken. De vereniging moet georganiseerd zijn, wat wil zeggen dat er een samenwerkingsverband moet bestaan tussen minstens twee personen, dat ertoe strekt om op het geëigende moment als een eenheid naar buiten te treden teneinde de geplande wanbedrijven te plegen.

De artikelen 322 en 323, tweede lid, Strafwetboek bepalen dat een dergelijke vereniging een wanbedrijf is, bestaande door het enkele feit van het inrichten van de bende. Bijgevolg volstaat het voor de strafbaarheid van de dader dat hij wetens en willens deel uitmaakt van

een vereniging die voldoet aan de bovenvermelde kenmerken. Niet vereist is dat er reeds enig misdrijf is gepleegd of dat de dader het opzet heeft om zelf een misdrijf te plegen. De ratio legis voor de strafbaarheid van de vereniging bestaat immers in het maatschappelijk gevaar dat uitgaat van het enkele bestaan ervan.

Het hier bedoelde misdrijf is een voortdurend misdrijf, dat bestaat zolang de dader bewust deel van de vereniging blijft uitmaken. Die dader is zodoende strafbaar op elke plaats waar en op elk moment waarop hij door enige handeling bijdraagt aan het doel van de vereniging en bijgevolg aan het maatschappelijk gevaar dat ervan uitgaat.

Hieruit volgt dat het feit van de vereniging niet enkel te lokaliseren is op de plaats van het inrichten ervan of het toetreden ertoe, maar zich uitstrekt tot elke plaats waar een dader activiteiten, zowel legale als illegale, ontplooit die kaderen in de geplande misdrijven van de vereniging. Wanneer een dader aldus dergelijke activiteiten ontplooit in België, valt hij onder de Belgische strafwet en is de Belgische strafrechter bevoegd.

Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0553.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210921.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Gerechtelijk onderzoek – Afluisteren – Beroepsgeheim – Advocaat – Verbod deze informatie op te tekenen – Informatie opgetekend – Gevolg – Art. 32 VTSv.

Samenvatting: Artikel 90sexies, § 3, Wetboek van Strafvordering bepaalt: “De niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem die onder het beroepsgeheim vallen, worden niet opgetekend in het proces-verbaal. Deze communicatie of gegevens worden in een bestand onder verzegelde omslag neergelegd ter griffie. Gaat het om personen bedoeld in artikel 90octies, dan wordt ter zake gehandeld zoals bepaald in dat artikel.”

Artikel 458 Strafwetboek bestraft de niet-naleving van het beroepsgeheim. Het verbiedt aan “geneesheren, heelkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd,” deze bekend te maken.

Onder het beroepsgeheim van een advocaat valt op grond van die bepaling alle informatie waarvan de kennisname is gebeurd tijdens de uitoefening van de functie van advocaat, terwijl hij wegens die hoedanigheid werd aangesproken, voor zover deze informatie in een redelijk verband staat met de uitoefening van de functie en de informatie inherent vertrouwelijk is of expliciet of impliciet onder de voorwaarde van geheimhouding is toevertrouwd aan de advocaat.

Het arrest grondt de schuldigverklaring van de eiser aan de feiten van de telastleggingen C1, C2 en F mede op de inhoud van een gecapteerd telefoongesprek van 6 september 2019 tussen een medebeklaagde en de raadsman van een andere medebeklaagde en dit naar aanleiding van de handhaving van de voorlopige hechtenis van die laatste medebeklaagde. Volgens het arrest had die raadsman de eerste medebeklaagde zelf gecontacteerd en naar aanleiding van een opmerking van de raadsman dat de feiten waarvoor de andere medebeklaagde aangehouden bleef ernstig zijn, liet de eerste medebeklaagde onmiskenbaar

verstaan dat de feiten kaderden in een afrekening in het drugmilieu (de raadsman van de tweede medebeklaagde: “Neen, het ligt wel zwaarder op de maag terwijl afrekeningen in een bepaald milieu ...”; de eerste medebeklaagde: “In het drugmilieu, ja ja”).

Dergelijke informatie valt onder het beroepsgeheim van de advocaat van de tweede medebeklaagde. De inhoud van dit gesprek had op grond van artikel 90sexies, § 3, Wetboek van Strafvordering niet mogen worden opgetekend.

Volgens artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering kan enkel tot nietigheid van onregelmatig verkregen bewijselement worden besloten indien de naleving van de betrokken vormvoorwaarden wordt voorgeschreven op straffe van nietigheid, of de begane onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast, of het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces.

De naleving van de in artikel 90sexies, § 3, Wetboek van Strafvordering bepaalde regeling wordt niet gesanctioneerd met nietigheid.

Het arrest dat eisers schuldigverklaring aan de feiten van de telastleggingen C1, C2 en F mede stoelt op het voormelde afgeluisterde gesprek tussen de raadsman van een medebeklaagde met een andere medebeklaagde, zonder na te gaan of het aldus onregelmatig verkregen bewijs de betrouwbaarheid van het bewijs niet heeft aangetast dan wel of het gebruik van dat bewijs niet in strijd is met het recht op een eerlijk proces, is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0965.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211019.2N.12/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Internationale rechtshulp – Gebruik van bewijsmateriaal in buitenland op onregelmatige wijze verzameld – Vraag van beklaagde om voorlegging van gegevens waaruit regelmatigheid blijkt – Beklaagde moet niet aannemelijk maken dat het bewijs op onregelmatige wijze is verkregen

Samenvatting: Artikel 13 Wet Internationale Rechtshulp bepaalt dat in het kader van een in België gevoerde strafrechtspleging geen gebruik mag worden gemaakt van bewijsmateriaal:

1° dat in het buitenland op onregelmatige wijze is verzameld indien de onregelmatigheid:

- volgens het recht van de Staat waarin het bewijsmateriaal is verzameld volgt uit de overtreding van een op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste;
- de betrouwbaarheid van het bewijsmateriaal aantast;

2° waarvan de aanwending een miskennis inhoudt van het recht op een eerlijk proces.

Wanneer de beslissing over de schuldigverklaring van een beklaagde steun vindt in bewijsmateriaal dat in het buitenland is verkregen ingevolge een Belgisch internationaal rechtshulpverzoek en het strafdossier enkel stukken bevat waaruit de uitvoering van dat verzoek blijkt, kan de beklaagde op grond van de vermelde bepaling vragen om de voorlegging van een gegeven waaruit blijkt dat het bewijsmateriaal voldoet aan de in het buitenland geldende wettigheidsvereisten. Daarvoor moet de beklaagde niet eerst aannemelijk maken dat het bewijs op een onregelmatige wijze is verkregen.

Het recht van verdediging van de beklaagde vereist dat die gegevens hem toelaten het in het buitenland verkregen bewijsmateriaal in concreto te betwisten. De rechter oordeelt welke gegevens daarvoor eventueel nog aan het strafdossier moeten worden gevoegd. Die gegevens kunnen bestaan in de beslissing van een buitenlandse rechterlijke overheid die de uitvoering van het internationaal rechtshulpverzoek heeft gemachtigd of wettig verklaard.

Met eigen en van het beroepen vonnis overgenomen redenen steunt het arrest de schuldigverklaring van de eiser I onder meer op de resultaten van af luistermaatregelen en observatie. Het spreekt niet tegen dat die resultaten afkomstig zijn van onderzoeksmaatregelen die de Nederlandse autoriteiten in Nederland hebben uitgevoerd op verzoek van de Belgische autoriteiten.

Verder oordeelt het arrest onder meer:

“Het louter gegeven dat [de eiser I] zich vragen stelt omtrent de rechtmatigheid van de in de betreffende PV's vermelde informatie en zich afvraagt of er voor de Nederlandse onderzoeksdaden wel de vereiste rechterlijke machtigingen voorhanden waren, brengt niet met zich mee dat met de verstrekte inlichtingen geen rekening mocht of mag worden gehouden.

Het hof (van beroep) stelt vast dat [de eiser I] op geen enkele wijze aannemelijk maakt dat de in de betreffende PV's vermelde informatie op een onrechtmatige of onwettige wijze werd bekomen.”

Uit die redenen blijkt niet waarom de resultaten verkregen uit de in Nederland uitgevoerde onderzoeksmaatregelen enkel inlichtingen hebben opgeleverd, dit wil zeggen informatie die toeliet autonoom bewijs lastens de eiser I te verzamelen.

Ten slotte oordeelt het arrest dat de eiser I daarenboven vrij tegenspraak heeft kunnen voeren over de inhoud van het volledige strafdossier, hij geenszins werd belemmerd in de uitoefening van zijn recht van verdediging en het hof van beroep zich bij zijn beoordeling enkel baseert op de inhoud van het strafdossier.

Die redenen volstaan niet om, bij gebrek aan de vermelde wettigheidscontrole van de in het buitenland uitgevoerde onderzoeksmaatregelen, het recht van verdediging van de eiser I te waarborgen.

Hieruit volgt dat de beslissing die op deze gronden eisers verzoek verwerpt om Nederlandse rechterlijke beslissingen te voegen waaruit de wettigheid van de uitgevoerde onderzoeksmaatregelen blijkt, niet naar recht is verantwoord.

Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0852.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211019.2N.11/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Gevolgen – Saisine appelrechter – Omschrijving misdrijf

2. Misdrijf – Opzettelijke slagen en verwondingen – Art. 399 Sw. – Schadevergoeding – Ziekte heeft betrekking op periode van meer dan vier maanden na het plegen van het feit

Samenvatting: 1. De rechter die een beklaagde bij een in kracht van gewijsde getreden vonnis op strafgebied heeft veroordeeld wegens een feit omschreven als het misdrijf

bepaald in de artikelen 392, 398 en 399 Strafwetboek, zou zijn rechtsmacht overschrijden indien hij dat feit, bij de uitgestelde behandeling van de erop gesteunde burgerlijke rechtsvordering, zou omschrijven als een misdrijf bepaald in de artikelen 392, 399 en 400 Strafwetboek. In dat geval heeft de rechter zijn rechtsmacht over die omschrijving immers definitief uitgeput in zijn vonnis op strafgebied, zodat die omschrijving nadien niet meer bij hem aanhangig is en evenmin nog aanhangig kan worden gemaakt bij de appelrechter.

2. Artikel 399 Strafwetboek verzwaart de in de artikelen 392 en 398 Strafwetboek bepaalde straffen voor het toebrengen van opzettelijke verwondingen of slagen wanneer die verwondingen of slagen een ziekte of ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid tot gevolg hebben.

Artikel 400 Strafwetboek bepaalt een hogere strafverzwaring wanneer de verwondingen of slagen, onder meer, hetzij een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden tot gevolg hebben.

Het onderlinge verband tussen die artikelen houdt in dat een door opzettelijke verwondingen of slagen veroorzaakte ziekte die niet ongeneeslijk lijkt, valt onder de constitutieve bestanddelen van artikel 399 Strafwetboek, ongeacht de periode van die ziekte. De enkele omschrijving van een feit als het misdrijf bedoeld in artikel 399 Strafwetboek sluit bijgevolg niet uit dat de kosten van de erdoor veroorzaakte ziekte in oorzakelijk verband staan met dat misdrijf en dus voor vergoeding in aanmerking komen, ook wanneer die ziekte betrekking heeft op een periode van meer dan vier maanden na het plegen van het feit.

Het arrest kan oordelen dat de psychische letsels die ingevolge de hier bedoelde verwondingen of slagen bij het slachtoffer zijn veroorzaakt, een ziekte uitmaken. Het oordeelt evenwel ook dat geen vergoeding kan worden toegekend voor de psychische problemen van de eiser 2 gesitueerd meer dan vier maanden na de feiten van 8 februari 2018, alsook dat het overbodig is een deskundige aan te stellen voor het bepalen van de schadevergoeding waarop de eisers gerechtigd zijn, omdat: “enkel de schade uit het bewezen verklaard misdrijf voor vergoeding in aanmerking komt zijnde de schade die verband houdt met de toegebrachte opzettelijke slagen en verwondingen die een ziekte of arbeidsongeschiktheid van minder dan of gelijk aan 4 maanden tot gevolg hadden. De voorgelegde verslagen van psychologen en psychiaters handelen over de psychische problemen waarmee [de eiser 2] te kampen had (te beschouwen als een ziekte). Ze bewijzen evenwel enkel de behandeling van een ziekte in de periode na het verstrijken van de vier maanden na de feiten. Deze behandelingen/kosten zijn niet veroorzaakt door het bewezen verklaard misdrijf.” Aldus sluit het arrest het oorzakelijk verband tussen de fout en de schade uit op de enkele grond dat die schade betrekking heeft op een periode van meer dan vier maanden na de fout. Die beslissing is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0246.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211005.2N.10/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Burgerlijke partijstelling - Rechtstreekse dagvaarding - Gerechtskosten - Onaantastbaar oordeel door de rechter

Samenvatting: De rechter oordeelt onaantastbaar of de rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij al dan niet kosten heeft teweeggebracht of vermoedelijk nog kan teweegbrengen die niet gedekt zijn door de strafvordering die op last van het openbaar ministerie aanhangig werd gemaakt. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de omstandigheid dat de strafvordering op het ogenblik van zijn beslissing nog niet definitief haar beslag heeft gekregen. Het Hof gaat wel na of de rechter zijn beslissing wettig heeft kunnen afleiden uit de feiten en gegevens die hij heeft vastgesteld.

Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0484.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211019.2N.15/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Familieverlating – Begrip – Definitie – Voorwaarde

Samenvatting: Artikel 391bis, eerste lid, Strafwetboek stelt strafbaar “hij die, na door een rechterlijke beslissing waartegen geen verzet of hoger beroep meer openstaat, te zijn veroordeeld om een uitkering tot onderhoud te betalen aan zijn echtgenoot, aan zijn bloedverwanten in de nederdalende of in de opgaande lijn, meer dan twee maanden vrijwillig in gebreke blijft de termijnen ervan te kwijten”.

Noch uit artikel 203, § 1, oud Burgerlijk Wetboek noch uit enige andere wetsbepaling volgt dat de betalingen door een schuldenaar die naast onderhoudsschulden ook andere schulden heeft bij dezelfde schuldeiser, bij afwezigheid van uitdrukkelijke toerekening door die schuldenaar of toerekening door de schuldeiser in het kwijtschrift, noodzakelijk eerst op de onderhoudsschulden en pas dan op de andere schulden moeten worden toegerekend.

De schuldenaar van een uitkering tot onderhoud die meer dan twee maanden vrijwillig nalaat de termijnen ervan volledig te kwijten en zich ertoe beperkt slechts een gedeelte ervan te betalen, maakt zich schuldig aan familieverlating.

Het wanbedrijf familieverlating is een voortdurend misdrijf en is bijgevolg één enkel strafrechtelijk feit dat in zijn geheel moet worden beoordeeld. Dit misdrijf houdt pas op te bestaan wanneer de dader, in overeenstemming met de rechterlijke beslissing die hem daartoe veroordeelt, het onderhoudsgeld betaalt waarvan hij verzuimde de termijnen te kwijten.

Daaruit volgt dat een beklaagde die binnen een ten laste gelegde incriminatieperiode, ook al wordt de onderhoudsverplichting bij een uitvoerbare rechterlijke beslissing met terugwerkende kracht opgeheven, nog steeds voor de voorgaande niet opgeheven periode verzuimt meer dan twee maanden de termijnen van de onderhoudsuitkering te kwijten, zich schuldig maakt aan familieverlating.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Hof van Cassatie 31 maart 2020 (P.20.0350.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200331.2N.10/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging - Facultatieve weigeringsgrond - Betrokkene is ingezetene in België of verblijft in België - Rechtmatig belang - Beoordeling - Redenen

Samenvatting: Uit het arrest C-66 van 17 juli 2008 (Szymon Kozlowski) van het Hof van Justitie (1) van de Europese Unie volgt dat zelfs als aan de voorwaarden is voldaan van de facultatieve weigeringsgrond voor de uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel met het oog op de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of veiligheidsmaatregel, namelijk dat 1° de betrokkene Belg of ingezetene is of in België verblijft en 2° de bevoegde Belgische autoriteiten zich ertoe verbinden die straf of veiligheidsmaatregel ten uitvoer te leggen overeenkomstig de Belgische wetgeving, het onderzoeksgerecht niet verplicht is om de bedoelde weigeringsgrond toe te passen en de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel te weigeren; het onderzoeksgerecht kan oordelen dat de tenuitvoerlegging van de in de uitvaardigende lidstaat opgelegde straf op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat niet door enig rechtmatig belang wordt gerechtvaardigd (2). (1) HvJ 17 juli 2008, Szymon Koslowski, C-66/108, www.curia.europa.eu. (2) Cass. 1 december 2015, AR P.15.1501.N, AC 2015, nr. 719. Zie ook Zie H. SANDERS, Handboek Overleveringsrecht, Intersentia, 2011, 196; J. VAN GAEVER, Het Europees aanhoudingsbevel in de praktijk, Mechelen, 2013, nr. 216-217, p. 115-116 en S. DEWULF, Overlevering, in APR, Mechelen Kluwer 2020, nr. 132, p. 117-120.

Hof van Cassatie 7 april 2020 (P.20.0356.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200407.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving - Maandelijks of tweemaandelijks verlenging - Legaliteit van het aanhoudingsbevel - Rechterlijke Controle - Omvang

Samenvatting: Uit de artikelen 21, §4, 22, eerste en zesde lid, en 30, §4, Voorlopige Hechteniswet volgt dat ongeacht de aangevoerde nietigheid de regelmatigheid van het bevel tot aanhouding enkel kan worden betwist wanneer over de handhaving van de voorlopige hechtenis uitspraak wordt gedaan binnen de termijn van vijf dagen te rekenen vanaf de tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding en niet wanneer het onderzoeksgerecht maandelijks of tweemaandelijks uitspraak doet over de handhaving van de hechtenis (1). (1) Cass. 2 januari 2002, AR P.01.1740.F, AC 2002, nr. 1, R.D.P. 2002, 779. Zie D. DE WOLF, Voorlopige hechtenis. Commentaar, Heule, INNI, 2014,161, nr. 11; R. DECLERCQ, Beginselen

van strafrechtspleging, Kluwer, 2014, p. 518; C. VAN DEN WYNGAERT, S. VANDROMME en Ph. TRAEST, Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen, Gompel& Svacina, 2019, 1214.

Hof van Cassatie 29 april 2020 (P.20.0439.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200429.2F.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Uitvoerbaarverklaring - Uitgestelde overlevering - Verzoek tot invrijheidstelling - Beschikking van de raadkamer - Toekenning van de modaliteit van elektronisch toezicht - Hoger beroep - Beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling - Hervorming - Eenparigheid

2. Europees aanhoudingsbevel - Uitvoerbaarverklaring - Uitgestelde overlevering - Verzoek tot invrijheidstelling - Beschikking van de raadkamer - Hoger beroep - Beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

Samenvatting: 1. Wanneer een persoon is aangehouden ingevolge een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel, zijn overlevering aan de gerechtelijke autoriteit van de uitvaardigende Staat werd uitgesteld in toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel en hij een verzoekschrift tot invrijheidstelling heeft neergelegd waarin hij vraagt om zijn hechtenis onder elektronisch toezicht te mogen voortzetten, dienen de onderzoeksgerechten die van een dergelijk verzoekschrift kennisnemen, hierover uitspraak te doen 1) met inachtneming van de bepalingen betreffende de voorlopige hechtenis, met inbegrip van artikel 211bis Wetboek van Strafvordering, dat hierop de regel toepast dat het gerecht in hoger beroep met eenparigheid van stemmen uitspraak moet doen wanneer het een voor de vervolgte persoon gunstige beslissing wenst te hervormen; een arrest dat de vrijheidsberoving in de gevangenis handhaaft door een beschikking te hervormen die het elektronisch toezicht toestaat, verzwaart de toestand van de inverdenkinggestelde en moet derhalve met eenparigheid van stemmen gewezen worden (2). (1) Zie GwH 28 mei 2019, nr. 90/201; Cass. 26 juni 2019, AR P.18.1095.F, arrest niet gepubliceerd. (2) Het Hof oordeelt daarentegen dat "het voorschrift van artikel 211bis, Wetboek van Strafvordering niet van toepassing is op de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling die in toepassing van artikel 17, §4, Wet Europees Aanhoudingsbevel uitspraak moet doen in hoger beroep over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel en daarbij alleen het toezicht bepaald bij artikel 16, §1, tweede lid, van voormelde wet dient uit te oefenen", welk artikel geen equivalent heeft in de Voorlopige Hechteniswet" (Cass. 4 november 2008, AR P.08.1548.N, AC 2008, nr. 610).

2. Cassatieberoep kan worden ingesteld tegen een arrest dat uitspraak doet over het hoger beroep tegen een beschikking van de raadkamer die uitspraak doet over een verzoek tot invrijheidstelling van een persoon die is aangehouden ingevolge een uitvoerbaar Europees aanhoudingsbevel, wanneer zijn overlevering aan de gerechtelijke autoriteit van de uitvaardigende Staat werd uitgesteld in toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie Cass. 26 juni 2019, AR P.18.1095.F,

arrest niet gepubliceerd (impliciete oplossing), gewezen na GwH 28 mei 2019, nr. 90/2019; Cass. 15 mei 2019, AR P.19.0469.F, AC 2019, nr. 290 (impliciete oplossing).

Hof van Cassatie 29 april 2020 (P.20.04378.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200429.2F.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Vreemdelingen - Vreemdeling vatbaar voor teruggrijping - Vrijheidsberoving - Vasthouding in een welbepaalde plaats aan de grens - Voorwaarden - Motivering - Geïndividualiseerd onderzoek - Begrip

Samenvatting: Uit de samenhang tussen de artikelen 62, § 2, en 74/5, § 1, 1°, Vreemdelingenwet blijkt dat de vasthouding van een vreemdeling in een welbepaalde plaats niet enkel onderworpen is aan de voorwaarden van voormeld artikel 74/5, § 1, 1°, maar bovendien het voorwerp moet hebben uitgemaakt van een geïndividualiseerd onderzoek van de toestand van die persoon, waarvan vervolgens in de motivering van de akte melding wordt gemaakt; de beslissing tot vasthouding mag zich niet beperken tot de vaststelling dat de vreemdeling in kennis werd gesteld van een beslissing tot teruggrijping aan de grens (1). (1) Zie andersluidende concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2020, nr. 256.

Hof van Cassatie 6 mei 2020 (P.20.0445.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200506.2F.10/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Inzage van het dossier - Geen mededeling van de stukken vóór de verschijning van de vreemdeling – Sanctie

2. Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Artikel 44septies Vreemdelingenwet - Bestaan van minder dwingende maatregelen - Toezicht van de administratieve overheid - Voorwerp

3. Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest dat uitspraak doet over de wettigheid van de hechtenis - Motivering - Vermelding van de bepalingen van de procedurewetten

Samenvatting: 1. Artikel 72 Vreemdelingenwet, waarvan het vijfde lid bepaalt dat, in geval van beroep bij de rechterlijke macht, de raadsman van de vreemdeling het dossier ter griffie van de bevoegde rechtbank kan raadplegen gedurende de twee werkdagen die aan de

rechtszitting voorafgaan, voorziet bij gebrek aan inzage van de stukken vóór de verschijning van de vreemdeling niet in een sanctie, aangezien een dergelijke onregelmatigheid slechts wordt gesanctioneerd wanneer ze een aantasting van het recht van verdediging inhoudt (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2020, nr. 273.

2. Uit de bewoordingen van artikel 44septies Vreemdelingenwet volgt dat het toezicht van de administratieve overheid niet tot doel heeft te onderzoeken of er als zodanig andere, minder dwingende maatregelen genomen kunnen worden, maar na te gaan of er dergelijke maatregelen bestaan die het door de administratieve overheid wettelijk nagestreefde doel met dezelfde doeltreffendheid kunnen verzekeren (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2020, nr. 273.

3. Geen enkele wettelijke bepaling verplicht de onderzoeksgerechten die van een verzoekschrift kennisnemen met toepassing van artikel 71 Vreemdelingenwet, om in hun beslissing melding te maken van de door hun toegepaste bepalingen van de procedurewetten.

Hof van Cassatie 19 augustus 2020 (P.20.0859.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200819.VAK.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Verbetering van het bevel tot aanhouding – Verkeerde aanduiding van de datum of de misdrijfperiode van de feiten in de akte van aanhangigmaking of het bevel tot aanhouding – Verbetering door het onderzoeksgerecht – Voorwaarden

Samenvatting: Het is het onderzoeksgerecht bij de beoordeling van de voorlopige hechtenis niet toegelaten andere feiten in de plaats te stellen dan deze bedoeld in het bevel tot aanhouding, wat niet er aan in de weg staat dat in voorkomend geval een verkeerde aanduiding van de datum of de misdrijfperiode van de feiten in de akte van aanhangigmaking of het bevel tot aanhouding kan worden verbeterd in zoverre de hierin bedoelde feiten niet worden gewijzigd en de bewijskracht van die akten niet wordt miskend (1). (1) Zie Cass. 22 september 2015, AR P.14.1118.N, AC 2015, nr.541; Cass. 10 februari 2010, AR P.09.1281.F, AC 2010, nr. 92.

Hof van Cassatie 14 juli 2021 (P.21.0905.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210714.VAK.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Verlenging - Nietigheid van onderzoeksverrichting - Slechts prima facie onderzoek door onderzoeksgerecht nodig

2. Gerechtelijk onderzoek – Meerdere gerechtelijke onderzoeken gecentraliseerd bij één onderzoeksrechter – Onderzoekrechters binnen eenzelfde rechtbank van eerste aanleg

Samenvatting: 1. Artikel 149 Grondwet is niet van toepassing op de onderzoeksgerechten die oordelen over de handhaving van de voorlopige hechtenis. Hetzelfde geldt in de regel voor artikel 6.1 EVRM.

De regel van de wapengelijkheid is als dusdanig geen algemeen rechtsbeginsel, maar vloeit voort uit het beginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging en van het recht op een eerlijk proces.

In zoverre het onderdeel schending van die bepalingen en miskenning van die regel aanvoert, faalt het naar recht.

Het onderzoeksgerecht dat bij de beoordeling van de handhaving van de voorlopige hechtenis moet beslissen binnen een korte termijn, moet niet tot in de bijzonderheden een verweer van de inverdenkinggestelde beantwoorden. Dat geldt ook voor het verweer dat een onregelmatigheid aanvoert.

Wanneer een inverdenkinggestelde de nietigheid van een onderzoekverrichting of van een ingezameld element en de daaruit voortvloeiende rechtspleging aanvoert om het bestaan te betwisten van ernstige aanwijzingen van schuld die de voorlopige hechtenis rechtvaardigen, dient het onderzoeksgerecht dat niet optreedt met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering, enkel een prima facie onderzoek van de opgeworpen onregelmatigheid uit te voeren.

2. Met het oog op een goede rechtsbedeling kan het wenselijk zijn meerdere gerechtelijke onderzoeken te centraliseren bij eenzelfde onderzoeksrechter. In zoverre deze onderzoeken worden gevoerd door meerdere onderzoekrechters binnen eenzelfde rechtbank van eerste aanleg vereisen de in het onderdeel als geschonden aangevoerde bepalingen en beginselen noch enige andere bepaling of enig algemeen rechtsbeginsel dat dergelijke centralisatie enkel kan plaatsvinden door een beschikking van de raadkamer.

Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1162.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210907.2N.18/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Art. 5.4 EVRM – Recht voor de verdachte om aanwezig te zijn – Overmacht – Onvoldoende capaciteit van politie of penitentiaire diensten voor overbrenging – Geen overmacht

Samenvatting: Uit artikel 5.4 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM, nr. 27703/16, Venet t. België, 22 oktober 2019) volgt dat een verdachte die cassatieberoep heeft aangetekend tegen een beslissing betreffende de handhaving van de voorlopige hechtenis, het recht heeft om kennis te nemen van de mondelinge conclusie van de advocaat-generaal bij dit Hof over het gevolg dat aan zijn cassatieberoep moet worden gegeven.

Een verdachte die te kennen heeft gegeven aanwezig te willen zijn op de rechtszitting waarop de advocaat-generaal zijn conclusie neemt, moet dan ook worden overgebracht naar de rechtszitting, behoudens overmacht. Die regel geldt ook indien de verdachte geen memorie heeft ingediend en dit ongeacht wat is bepaald in artikel 1107, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek, dat volgens artikel 432 Wetboek van Strafvordering van toepassing is op de cassatierechtspleging in strafzaken.

De eiser heeft op 30 augustus 2021 meegedeeld dat hij aanwezig wenste te zijn op de rechtszitting.

De bevoegde autoriteiten waren bijgevolg tijdig ingelicht over dit verzoek en hadden zijn overbrenging naar het Hof moeten verzekeren.

De advocaat-generaal heeft op de rechtszitting van 7 september 2021 meegedeeld dat de eiser niet werd overgebracht omdat de politie of de penitentiaire diensten onvoldoende capaciteit hebben.

Die omstandigheid maakt evenwel geen overmacht uit.

Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1168.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210907.2N.20/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Bevel tot aanhouding na uitoefening zwijgrecht - Voorwaarden en gevolg

Samenvatting: Uit de enkele omstandigheid dat een verdachte in opdracht van de onderzoeksrechter door de politie wordt verhoord overeenkomstig artikel 47bis, § 3, eerste lid, Wetboek van Strafvordering en dus zonder enige vrijheidsberoving, hij zich bij dat verhoor op zijn zwijgrecht beroept, hij vervolgens in opdracht van de onderzoeksrechter na dit verhoor van zijn vrijheid wordt beroofd om voor de onderzoeksrechter te worden geleid en de onderzoeksrechter na een voorafgaande ondervraging lastens die verdachte een bevel tot aanhouding verleent met de vaststelling dat er een volstreekte noodzakelijkheid is voor de openbare veiligheid in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak en die welke eigen zijn aan de persoonlijkheid van de verdachte, volgt niet dat de onderzoeksrechter het zwijgrecht van die verdachte miskent of op die verdachte een ongeoorloofde dwang uitoefent.

Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1164.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210907.2N.19/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder voorwaarden

Samenvatting: Volgens artikel 36, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet kan de verdachte aan de raadkamer vragen dat de opgelegde voorwaarden geheel of gedeeltelijk worden opgeheven of gewijzigd. Dit betreft een bijzonder rechtsmiddel waarbij de raadkamer in eerste aanleg en in hoger beroep de kamer van inbeschuldigingstelling zich over het verzoek moeten uitspreken en hun beslissing moeten motiveren overeenkomstig artikel 16, § 5, Voorlopige Hechteniswet. Dit rechtsmiddel kan niet worden aangewend als een hoger beroep tegen een verlengingsbeslissing van de onderzoeksrechter om zo de onderzoeksgerechten te verplichten zich uit te spreken over een voorgehouden formele onwettigheid van die verlengingsbeslissing.
Het middel dat geheel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt naar recht.

Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.1188.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210921.2N.19/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving voorlopige hechtenis – Wijziging van voor de aangehoudene gunstige beschikking (vrij onder voorwaarden) – Eenstemmigheid – Uitdrukkelijke vaststelling dat beslissing eenparig is genomen – Art. 211bis Sv.

Samenvatting: Uit artikel 211bis Wetboek van Strafvordering volgt dat eenstemmigheid is vereist voor het appelgerecht om inzake voorlopige hechtenis een voor de aangehoudene gunstige beschikking te kunnen wijzigen.

Die eenstemmigheid moet ondubbelzinnig blijken uit de appelbeslissing. Uit de enkele overname door de kamer van inbeschuldigingstelling van de redenen van de vordering van het openbaar ministerie, waarin na vermelding van die redenen, in het dictum wordt gevorderd om gelet op die redenen met eenparigheid van stemmen het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren en de voorlopige hechtenis te handhaven, kan niet worden afgeleid dat de kamer van inbeschuldigingstelling met eenparige stemmen heeft geoordeeld.

Met overname van de beweegredenen aangehaald in de schriftelijke vordering van het openbaar ministerie oordeelt het arrest zoals het onderdeel vermeldt. Aldus wijzigt het een voor de eiser gunstigere beschikking en het doet dit zonder uitdrukkelijk vast te stellen dat die beslissing eenparig is genomen.

Hof van Cassatie 21 september 2021 (P.21.1189.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210921.2N.20/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken - Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Heterdaad: begrip - Huiszoeking toegelaten?

Samenvatting: Het onderdeel voert schending aan van de artikelen 41, 46 en 49 Wetboek van Strafvordering: het arrest oordeelt ten onrechte dat de verbalisanten na de aankomst van de officier van gerechtelijke politie op grond van het loutere feit van het zich prostitueren konden overgaan tot een huiszoeking op heterdaad; uit geen enkel element in het strafdossier blijkt dat er voldoende aanwijzingen waren dat een misdrijf werd gepleegd of terstond was gepleegd.

Overeenkomstig de artikelen 36 en 41 Wetboek van Strafvordering kunnen de procureur des Konings en officieren van gerechtelijke politie een huiszoeking verrichten in geval van een op heterdaad ontdekt wanbedrijf.

Het op heterdaad ontdekte misdrijf is datgene dat wordt ontdekt terwijl het wordt gepleegd of terstond nadat het is gepleegd.

De vaststelling van de toestand van heterdaad moet aan de huiszoeking voorafgaan en kan niet worden gerechtvaardigd door de vaststelling a posteriori van het op heterdaad ontdekte misdrijf. Loutere vermoedens of aanwijzingen dat er een misdrijf kon zijn gepleegd, zijn daartoe niet voldoende.

De rechter oordeelt onaantastbaar of er heterdaad is in de zin van artikel 41 Wetboek van Strafvordering. Het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

Het arrest (p. 9-10) oordeelt dat de aanwijzingen van het bestaan van een misdrijf vooraf, in eerste instantie voortvloeien uit de vaststellingen van de verbalisanten met betrekking tot een website met prostitutieadvertenties en het gegeven dat zij bij het betreden van de woning T.K. herkenden van die website. Op grond van die enkele vaststellingen kan het onderzoeksgerecht geen toestand van heterdaad afleiden ten aanzien van feiten van het faciliteren (verhuur van panden) en exploiteren (online adverteren) van prostitutie van meerderjarigen. Aldus is de beslissing niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 12 oktober 2021 (P.21.1242.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211012.2N.22/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Politiediensten ter bescherming van de gerechtsdeurwaarder - Vaststelling misdrijf

Samenvatting: Artikel 44, derde lid, Wet Politieambt bepaalt: “Wanneer de politiediensten worden gevorderd om aan de officieren van gerechtelijke politie en aan de ministeriële ambtenaren de sterke arm te lenen, staan zij hen bij om hen te beschermen tegen gewelddaden en feitelijkheden die tegen hen kunnen worden gepleegd of om hen in staat te stellen de moeilijkheden weg te nemen waardoor zij zouden worden belet hun opdracht te vervullen.”

Deze bepaling houdt in dat de gevorderde politiedienst het nodige doet om de gerechtsdeurwaarder te beschermen tegen elke actuele of redelijk te verwachten aanslag op zijn fysieke integriteit, alsook om hem toe te laten zelf eventuele moeilijkheden en hinderpalen weg te nemen die de uitvoering van zijn opdracht belemmeren. Die bepaling

laat de gevorderde politiedienst daarentegen niet toe zelf deel te nemen aan de vaststellingen van de gerechtsdeurwaarder of handelingen te stellen die behoren tot de uitvoering van diens opdracht. Aldus moet en mag die politiedienst bij het verlenen van de sterke arm aan de gerechtsdeurwaarder, deze enkel in staat stellen zijn opdracht en de daartoe behorende taken uit te voeren.

De politieambtenaar die bij het verlenen van de sterke arm aan een gerechtsdeurwaarder een misdrijf vaststelt, kan daarvan proces-verbaal opstellen of de nodige initiatieven nemen met het oog op de vaststelling van het misdrijf op heterdaad. De vaststelling van een misdrijf door een politieambtenaar ingevolge een handeling die zijn opdracht te buiten gaat, is echter niet regelmatig.

Hof van Cassatie 12 oktober 2021 (P.21.1229.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211012.2N.19/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Weigering uitvoering wegens afbreuk aan fundamentele rechten

Samenvatting: Artikel 4, 5° Wet Europees Aanhoudingsbevel bepaalt: “De tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel wordt in volgende gevallen geweigerd: (...) ingeval ernstige redenen bestaan te denken dat de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel afbreuk zou doen aan de fundamentele rechten van de betrokken persoon, zoals die worden bevestigd door artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.”

Het beginsel van wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten vereist dat de weigering tot overlevering wordt verantwoord met omstandige gegevens die wijzen op een kennelijk gevaar voor de rechten van de betrokkene, die het vermoeden van eerbiediging van die rechten, dat de uitvaardigende lidstaat geniet, kunnen weerleggen.

Het vermoeden van onschuld, zoals gewaarborgd door artikel 6.2 EVRM, heeft betrekking op de rechter die kennis moet nemen van een strafrechtelijke beschuldiging, dit is de rechter die uitspraak moet doen over de strafrechtelijke vervolging.

De enkele omstandigheid dat in het Europees aanhoudingsbevel door de rechter die het bevel heeft uitgevaardigd de feiten in de aantonnende wijs en niet in de voorwaardelijke wijs zijn geformuleerd en dat in essentie wordt verwezen naar de verklaring van het beweerde slachtoffer en verklaringen van personen welke die verklaring bevestigen en dus niet naar eventueel uitgevoerde onderzoeken en objectieve bewijselementen à charge of a décharge, is niet afdoende om te spreken van ernstige redenen om te denken dat de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel afbreuk zou doen aan de fundamentele rechten van de betrokken persoon.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Hof van Cassatie 13 oktober 2020 (P.20.0744.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201013.2N.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Herziening in strafzaken – Ontvankelijkheid – Vaststelling van staat van herhaling – Verval van rechtelijke beslissing op grond waarvan de staat van herhaling werd vastgesteld

Samenvatting: Wanneer een veroordeling de staat van herhaling vaststelt op grond van een rechterlijke beslissing waarvan pas na de veroordeling is gebleken dat ze voor niet bestaande moet worden gehouden, kan dit aanleiding geven tot een aanvraag tot herziening; hiervoor is vereist dat de veroordeelde het bestaan van het gegeven op grond waarvan de eerdere beslissing is vervallen niet heeft kunnen aantonen ten tijde van het geding en dat hierdoor het ernstige vermoeden ontstaat dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid tot de toepassing van een minder strenge strafwet (1). (1) Zie concl. OM.

Uit de enkele omstandigheid dat de rechterlijke beslissing op grond waarvan de staat van herhaling werd vastgesteld ingevolge het ertegen aangetekende verzet in de buitengewone verzetstermijn pas is vervallen nadat de veroordeling die de staat van herhaling heeft vastgesteld in kracht van gewijsde is gegaan, kan niet worden afgeleid dat de verzoeker tot herziening dit ten tijde van het geding niet heeft kunnen aantonen en zulks is met name het geval wanneer de beklaagde de gelegenheid had om voor de rechter aan te voeren dat hij nog verzet in de buitengewone termijn kan aantekenen tegen de rechterlijke beslissing op grond waarvan hij in staat van herhaling wordt geacht; de buitengewone aard van het rechtsmiddel van de herziening en de principiële mogelijkheid om tegen een verstekbeslissing verzet aan te tekenen binnen de buitengewone termijn van verzet bij toepassing van artikel 187, § 1, tweede lid, Wetboek van Strafvordering, laten niet toe dat de veroordeelde een herziening aanvraagt van een beslissing waartegen nog verzet openstaat in de buitengewone termijn van verzet, noch dat hij een herziening aanvraagt op grond van een gegeven dat hij bij een verzet in de buitengewone termijn had kunnen voorleggen aan de rechter op verzet (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 23 december 2020 (P.20.1205.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201223.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Internering – Wederzijdse erkenning straffen en maatregelen – Artikel 18, §§ 2-4 Wet Wederzijdse Erkenning Straffen – Vergelijking zwaarte van maatregelen

Samenvatting: De procureur des Konings kan zonder schending van de Wet Wederzijdse Erkenning Straffen oordelen dat een Nederlandse rechtelijke beslissing tot terbeschikkingstelling kan worden uitgevoerd als een internering, aangezien de internering

geen zwaardere maatregel is, noch naar aard noch naar duur, ten opzichte van de terbeschikkingstelling.

(bron: *RABG* 2021, afl. 10, 962)

Met noot: HANOULLE, K., “Wederzijdse erkenning van maatregelen voor geestesgestoorde daders: de Belgische internering versus de Nederlandse terbeschikkingstelling”, *RABG* 2021, afl. 10, 966-971.

Hof van Cassatie 26 maart 2021 (D.18.0015.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210326.1N.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Schending beroepsgeheim – Art. 458bis Sw. – Zorgverlener had contact zowel met de dader als met het slachtoffer van een misdrijf

Samenvatting: Uit zorg om de privacy van de persoon en bewust van de noodzaak van de toegankelijkheid van het beroep voor allen, legt de psycholoog zichzelf een discretie op over alles wat hij door en tijdens de uitoefening van het beroep verneemt. Dit houdt minstens de naleving in van het verplichte beroepsgeheim.

Het beroepsgeheim is van openbare orde: de psycholoog die een cliënt of proefpersoon onder zijn hoede heeft is in alle omstandigheden door het beroepsgeheim gebonden.

Hoewel artikel 458 Sw., behalve als er een rechtvaardigingsgrond bestaat, de hulpverlener verbiedt door het beroepsgeheim gedekte feiten bekend te maken die aanleiding kunnen geven tot strafvervolgning ten laste van de patiënt, geldt dat verbod niet voor feiten waarvan de patiënt of cliënt het slachtoffer is geweest, in een geval waar de hulpverlener enkel met dat slachtoffer in contact is gekomen.

Uit de parlementaire voorbereiding van art. 458bis Sw. blijkt dat art. 458bis Sw. uitsluitend van toepassing is in het geval waarin een hulpverlener zowel met de dader als met het slachtoffer van een misdrijf contact heeft gehad. Art. 458bis Sw. is bijgevolg niet van toepassing wanneer een zorgverlener enkel met het slachtoffer van een misdrijf in de zin van art. 458bis Sw. contact heeft gehad.

Met noten: VANSWEEVELT, T., “Het beroepsgeheim van de zorgverlener of hulpverlener: verschillend naargelang er enkel contact (!) is met het slachtoffer dan wel met het slachtoffer en de dader”, *T.Gez.* 2021-22, afl. 1, 42-51.

VANASSCHE, S., “Toepassing artikel 458bis Sw. vereist dat hulpverlener contact had met slachtoffer en dader”, *NJW* 2021, afl. 448, 687-688.

Hof van Cassatie 7 september 2021 (P.21.1125.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210907.2N.21/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Onbevooroordeelde zetel - Gewettigde verdenking - Professionele en sociale relaties tussen rechters

Samenvatting: Volgens artikel 542 Wetboek van Strafvordering kan in correctionele zaken elke belanghebbende partij het Hof verzoeken om op grond van gewettigde verdenking een zaak te verwijzen van een rechtbank naar een andere rechtbank.

Volgens artikel 545, eerste lid, Wetboek van Strafvordering kan de kamer van het Hof die kennis neemt van het cassatieberoep in criminele, correctionele en politiezaken onmiddellijk einduitspraak doen wanneer de in het verzoekschrift en de bewijsstukken overgelegde gegevens daartoe volstaan.

De professionele en sociale relaties die bestaan tussen de rechters van eenzelfde rechtscollege kunnen bij de partijen en derden een gewettigde verdenking doen ontstaan over de strikte onpartijdigheid van alle rechters van dit rechtscollege om uitspraak te doen in een strafvervolgung betreffende feiten die verband houden met de werking van de rechtbank en waarbij één of meerdere van hen benadeelde of mogelijke benadeelde zijn

Hof van Cassatie 21 oktober 2021 (C.21.0050.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211021.1N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Samenstelling zetel – Bepalingen raken de openbare orde niet

Samenvatting: Krachtens artikel 779 Gerechtelijk Wetboek kan een vonnis of arrest, op straffe van nietigheid, enkel worden gewezen door het voorgeschreven aantal rechters die alle rechtszittingen over de zaak moeten hebben bijgewoond.

Krachtens artikel 91, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek worden burgerlijke zaken binnen de rechtbank van eerste aanleg in de regel toegewezen aan een kamer met één rechter.

Krachtens artikel 92, § 1/1, Gerechtelijk Wetboek kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, wanneer de complexiteit of het belang van de zaak of bijzondere, objectieve omstandigheden daartoe aanleiding geven, zaken geval per geval ambtshalve aan een kamer met drie rechters toewijzen.

Voormelde bepalingen raken de openbare orde niet, zodat met instemming van de partijen kan worden afgeweken van het beginsel van de continuïteit van de zetelsamenstelling met één of drie rechters

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 8 juli 2021 (103/2021), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2021/2021-103n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Hoger beroep tegen een gedeelte van het vonnis - Termijnen - Vergelijking tussen de situatie van het openbaar ministerie en die van de beklaagde Wetboek van strafvordering (art. 203 en 205)

Samenvatting:

6 juni 2020, heeft het Hof van Beroep te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :
« Schenden de artikelen 203 en 205 van het Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in zoverre de beklaagde geen wettelijke mogelijkheid heeft om binnen de 10 dagen hoger beroep aan te tekenen nadat het openbaar ministerie bij het appelgerecht ten aanzien van diezelfde beklaagde na het verstrijken van de termijn zoals bepaald in artikel 204 van het Wetboek van Strafvordering hoger beroep heeft ingesteld in de zin van artikel 205 van het Wetboek van Strafvordering, terwijl het openbaar ministerie krachtens artikel 203, § 1 van het Wetboek van Strafvordering wel een bijkomende termijn van 10 dagen heeft om eveneens hoger beroep in te stellen, wanneer de beklaagde binnen de termijn zoals bepaald in artikel 203 van het Wetboek van Strafvordering hoger beroep heeft ingesteld ? ».

Het Hof zegt voor recht :

- Artikel 205 van het Wetboek van strafvordering schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het, wanneer het openbaar ministerie zijn beroep heeft beperkt tot bepaalde gedeelten van het in eerste aanleg gewezen vonnis, voor de beklaagde die geen beroep heeft aangetekend op grond van de artikelen 203 en 204 van hetzelfde Wetboek, niet voorziet in een bijkomende termijn van tien dagen die volgen op de datum van de betekening van dat hoger beroep om volghoer op in te stellen.
- De gevolgen van die bepaling worden gehandhaafd voor de definitieve rechterlijke beslissingen op tegenspraak die gewezen zijn vóór de bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad.

Grondwettelijk Hof 30 september 2021 (121/2021), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2021/2021-121n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Bijzonder strafrecht - Douane en accijnzen - Misdrijven - Ontduiken van accijnzen - 1. Bevoegdheid van de strafrechter om zich uit te spreken over de burgerlijke vordering - 2. Beoordelingsvrijheid van de strafrechter

Samenvatting:

a. Bij arrest van 16 januari 2020, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 23 januari 2020, heeft het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld :
« Schenden de artikelen 214 en 283 van de algemene wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen en artikel 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 12 en 13 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Verdrag van New York, indien zij in die zin worden geïnterpreteerd dat zij de bevoegdheid beperken van de strafrechter die, nadat hij

de vrijspraak van de beklaagde heeft uitgesproken, geen daadwerkelijke toetsing van de grondslag van de burgerlijke vordering met betrekking tot de betaling van de accijnzen kan uitoefenen vanaf het ogenblik dat een door dezelfde administratie der douane en accijnzen genomen beslissing tot intrekking, ongeacht of zij al dan niet wordt betwist, ipso facto en onherroepelijk als voorwaarde wordt gesteld voor het lot dat aan die burgerlijke vordering moet worden voorbehouden, hetgeen de beklaagde in de onmogelijkheid plaatst om zijn verweermiddelen te doen gelden voor de rechter die de wet hem toekent ? ».

b. Bij arrest van 16 januari 2020, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 23 januari 2020, heeft het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld : « Schenden de artikelen 266, § 1, en 283 van de algemene wet inzake douane en accijnzen artikel 13 van de Grondwet, in die zin geïnterpreteerd dat zij de strafrechter de verplichting opleggen om uitspraak te doen over de vordering tot betaling van de ontdoken rechten in het geval waarin de strafvordering wegens overtreding, fraude of misdrijf, bedoeld in de artikelen 281 en 282 van dezelfde wet, vanaf de datum van het op gang brengen ervan vervalt door de werking van de verjaring, zodat een voor de strafrechter gebrachte burgerlijke vordering, in dat geval, aan zijn bevoegdheid ontsnapt terwijl zij, in casu, met toepassing van artikel 569, 32°, van het Gerechtelijk Wetboek, tot de bevoegdheid behoort van de overeenkomstig artikel 190, § 2ter, van hetzelfde Wetboek benoemde burgerlijke rechter ? ».

Het Hof zegt voor recht :

- In die zin geïnterpreteerd dat het de strafrechter de verplichting oplegt om uitspraak te doen over de vordering tot betaling van de ontdoken rechten in het geval waarin de strafvordering wegens overtreding, fraude of misdrijf, bedoeld in de artikelen 281 en 282 van de algemene wet inzake douane en accijnzen, gecoördineerd op 18 juli 1977, vanaf de datum van het op gang brengen ervan vervalt door de werking van de verjaring ten aanzien van bepaalde beklaagden, terwijl bij die strafrechter op regelmatige wijze de strafvordering aanhangig is gemaakt die, op het ogenblik van het op gang brengen ervan, niet was verjaard ten aanzien van andere beklaagden in de strafprocedure met betrekking tot dezelfde zaak, schendt artikel 283 van dezelfde wet artikel 13 van de Grondwet niet.

Grondwettelijk Hof 30 september 2021 (123/2021), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2021/2021-123n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Onopzettelijke doding - Maximumstraf - Verschil naargelang de doding al dan niet het gevolg is van een verkeersongeval

Samenvatting:

Bij arrest van 27 oktober 2020, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 9 november 2020, heeft het Hof van Cassatie de volgende prejudiciële vraag gesteld : « Schendt artikel 419 Strafwetboek de artikelen 10 en 11 Grondwet doordat hij die wordt vervolgd wegens onopzettelijke doding slechts kan worden veroordeeld tot een maximumgevangenisstraf van twee jaar (artikel 419, eerste lid) en hij die wordt vervolgd wegens onopzettelijke doding in het kader van een verkeersongeval tot meer dan het

dubbele, namelijk vijf jaar (artikel 419, tweede lid), terwijl de fout van beide personen eenzelfde onopzettelijk karakter heeft en aanleiding geeft tot eenzelfde gevolg, namelijk een overlijden, waarbij de tweede categorie bovendien een straf kan oplopen waardoor de strafuitvoering wordt beoordeeld door de strafuitvoeringsrechtbank terwijl dat niet het geval is voor de eerste categorie, en dat de omstandigheid dat het gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid kadert in een verkeerscontext geen redelijke verantwoording biedt voor dit onderscheid in bestrafing ? ».

Het Hof zegt voor recht :

Artikel 419 van het Strafwetboek schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Grondwettelijk Hof 7 oktober 2021 (135/2021), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2021/2021-135n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Fiscaal strafrecht - 1. Bestuurlijke en/of strafrechtelijke vervolging - Overleg - 2. BTW - Misdrijven - Fiscale geldboeten – Bedragen

Samenvatting:

Bij vonnis van 9 november 2020, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 15 december 2020, heeft de Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1) Schendt art. 51bis, § 4 W.BTW de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet en het hierin vervatte evenredigheidsbeginsel nu deze bepaling voorziet in een onvoorwaardelijke algehele aansprakelijkheid en de rechter deze niet kan beoordelen in functie van eenieders bijdrage aan de belastingfraude ?

2) Schendt artikel 51bis, § 4 W.BTW het evenredigheidsbeginsel in de zin van de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet, in de interpretatie dat artikel 51bis, § 4 W.BTW als een strafsanctie in de zin van art. 6.1 EVRM beschouwd moet worden, in die zin dat een leverancier hoofdelijk aansprakelijk is voor de door zijn afnemer ontdoken belastingen, zelfs indien de leverancier geen enkel vermogensvoordeel uit de feiten heeft geput ?

3) Schendt artikel 51bis, § 4 W.BTW het evenredigheidsbeginsel doordat de hoofdelijke aansprakelijkheid tevens zou gelden voor leveranciers voor iedere verdere doorverkoop door één van haar afnemers en niet louter voor afnemers in het kader van de bevoorradingsketen ?

4) Schenden de artikelen 70, § 1 en § 2 W.BTW de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat het non bis in idem-beginsel een andere toepassing vindt inzake inkomstenbelastingen dan in btw, waardoor belastingplichtigen die het voorwerp zijn van een heffing in de inkomstenbelastingen en belastingplichtigen die het voorwerp zijn van een btw-heffing, anders behandeld worden, aangezien het EHRM oordeelt dat het non bis in idem-beginsel van toepassing blijft bij opeenvolgende procedures (arrest van 19 december 2017, Ramda/Frankrijk), daar waar het EHRM bij arresten van 20 maart 2018 (Mend [lees : Menci], Garlsson Real Estate SA) aanvaardt dat twee afzonderlijke procedures kunnen worden gevoerd en twee sancties opgelegd kunnen worden, mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden ?

5) Schendt art. 29, lid 3 Sv. het evenredigheids- en gelijkheidsbeginsel vastgelegd in art. 10, 11 en 172 van de Grondwet, in de interpretatie dat dit artikel zou toelaten dat een opsplitsing gemaakt wordt tussen feiten die verbonden zijn met elkaar door een eenheid van opzet, waarbij feiten voor één jaar bestuurlijk vervolgd worden en feiten voor een ander jaar strafrechtelijk vervolgd worden, en dit tot gevolg heeft dat aan een rechtsonderhorige in dit geval zowel een administratieve sanctie als een strafrechtelijke sanctie opgelegd wordt, terwijl aan een rechtsonderhorige, voor wie tijdens het in artikel 29, lid 3 Sv. bedoelde overleg besloten wordt om enkel tot strafrechtelijke vervolging over te gaan in het kader van eenheid van opzet, slechts een strafrechtelijke sanctie opgelegd wordt, terwijl dit onderscheid niet gebaseerd is op een redelijke verantwoording ?

6) Schendt artikel 70 § 1 en § 2 W.BTW het evenredigheidsbeginsel en gelijkheidsbeginsel door een zelfde straf te bepalen voor het geval iemand btw niet betaalt als voor de degene die wel de btw betaalt maar verkeerde facturen opstelt ?

7) Schendt artikel 70, § 1 W.BTW het gelijkheidsbeginsel en inherent hieraan het evenredigheidsbeginsel en artikel 1 van het eerste protocol bij het EVRM doordat een boete wordt opgelegd van 200 % wat ontegensprekelijk meer is dan de btw die men wil recupereren ? ».

Het Hof zegt voor recht:

- De eerste, de tweede, de derde en de vierde prejudiciële vraag zijn niet ontvankelijk.
- Artikel 29, derde lid, van het Wetboek van strafvordering schendt de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet niet.
- Artikel 70, §§ 1 en 2, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.
- Artikel 70, § 1, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Grondwettelijk Hof 28 oktober 2021 (157/2021), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2021/2021-157n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Beledigen van « de persoon » van de Koning der Belgen - Strafbaarstelling - Vrijheid van meningsuiting

Samenvatting:

Bij arrest van 15 september 2020, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 18 september 2020, heeft de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 1 van de Wet van 6 april 1847 tot bestraffing van de beledigingen aan den Koning, dat onder meer in het openbaar uitgedrukte beledigende uitlatingen, kreten of bedreigingen aan ' den persoon van den Koning ' strafbaar stelt, artikel 19 van de Grondwet in samenhang gelezen met artikel 10 EVRM ? ».

Het Hof zegt voor recht :

Artikel 1 van de wet van 6 april 1847 « tot bestraffing van de beledigingen aan den Koning » schendt artikel 19 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 10 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Persbericht: <https://www.const-court.be/public/n/2021/2021-157n-info.pdf>

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Gent 27 september 2019, RW 2021-22, afl. 4, 175-177.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: Meineed – Boedelbeschrijving

- a) – Aard van het misdrijf – Misdrijf tegen de openbare trouw – Gevolg – Dading op burgerlijk vlak
- b) Moreel element – Verplichting tot eedaflegging op straffe van een dwangsom – Regelmatigheid van de eed
- c) Verklaringen ten laste of ten bate van de boedel – Verplichting tot actieve medewerking aan de betrouwbaarheid van de boedelbeschrijving – Formuleren van een voorbehoud bij de slotvacatie van de boedelbeschrijving

Samenvatting: a) Meineed bij een boedelbeschrijving houdt geen klachtmisdrijf in, maar is een misdrijf tegen de openbare trouw, dat als zodanig de handhaving van de goede trouw in het maatschappelijk verkeer beoogt en niet de bedrieglijke vermogensverschuiving. De omstandigheid dat er tussen de partijen bij een boedelbeschrijving een dading werd gesloten m.b.t. de vereffening en verdeling van de boedel, heeft dan ook geen gevolgen voor de strafvordering.

b) De omstandigheid dat een partij bij een boedelbeschrijving slechts is overgegaan tot de eedaflegging nadat zij daartoe werd gedwongen door een beschikking van de vrederechter waarbij zij op straffe van verbeurte van een dwangsom verplicht werd om de eed af te leggen, impliceert niet dat de daaropvolgende eedaflegging door een wilsgebrek zou zijn aangetast en het vereiste opzet bij het plegen van de meineed niet bewezen zou zijn.

c) De boedelbeschrijving beoogt de omvang van de onverdeelde boedel en bijgevolg alle baten en lasten ervan vast te stellen en dient als basis van de vereffening en verdeling volledig betrouwbaar te zijn. De partijen bij de boedelbeschrijving zijn er dan ook toe gehouden actief mee te werken aan de betrouwbaarheid van de boedelbeschrijving en dienen in dit verband spontaan alles te verklaren wat van belang kan zijn voor de

samenstelling van de boedel. Het formuleren van een vaag voorbehoud bij de slotvacatie van de boedelbeschrijving, waarbij op een algemene wijze wordt aangevoerd dat vele financiële verrichtingen door een andere deelgenoot bij de boedelbeschrijving werden gedaan en daardoor allicht nog onbekende vermogensbestanddelen aan de orde kunnen zijn, en waarbij de mogelijkheid wordt geopperd om op een latere datum bemerkingen te formuleren of aanvullende stukken en informatie over de samenstelling van de boedel te bezorgen, doet geen afbreuk aan de miskennis van de verplichting tot actieve medewerking aan de betrouwbaarheid van de boedelbeschrijving.

Gent 24 juni 2020, *RABG* 2021, afl. 11, 1103-1108.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafvordering – Voorafgaande titel – Strafvordering – Ontvankelijkheid – Algemeen – Recht op een eerlijk proces (art. 6 EVRM) – Recht op tegenspraak en wapengelijkheid – Eenzijdige verzameling bewijsmateriaal burgerlijke partij – Betrouwbaarheid bewijs – Onmogelijkheid tot controle – Ontoelaatbaarheid bewijs – Wering uit de debatten

Samenvatting: Door haar eenzijdig handelen heeft de burgerlijke partij onherstelbare schade toegebracht aan de betrouwbaarheid van het bewijsmateriaal dat toen aanwezig was.

Door aldus te handelen is het definitief onmogelijk gemaakt om de weggehaalde stukken op vandaag nog aan betrouwbare controle te onderwerpen en heeft zij de objectieve, tegensprekelijke waarheidsvinding met betrekking tot de door haar bijgebrachte stukken gefnuikt.

De onregelmatigheid van vergaard bewijs leidt in beginsel niet tot de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering, maar enkel tot de gebeurlijke uitsluiting of ontoelaatbaarheid van dit bewijs (vgl. Cass. 8 april 2014, P.13.0080.N). Het is slechts anders indien de strafvervolgning in haar geheel is aangetast door de opgeworpen onregelmatigheid.

Gent 24 juni 2020, *RABG* 2021, afl. 11, 1108-1113.

Hyperlink:

Trefwoorden: Misdrijven en hun straffen – Misdrijven tegen eigendommen – Misbruik vennootschapsgoederen (art. 492bis Sw.) – Fiscale fraude – Niet-aangifte in de inkomstenbelastingen (art. 449, eerste lid WIB 1992) – Bijzondere verbeurdverklaring illegale vermogensvoordelen (art. 42, 3° Sw.) – Begroting vermogensvoordeel

Samenvatting: Vermits de beoordelingsgegevens van het strafdossier de rechtbank niet hebben toegelaten om de mate van het misbruik van het vennootschapsvermogen cijfermatig te determineren, kan de rechtbank evenmin cijfermatig de bijzondere verbeurdverklaring uit hoofde van deze tenlastelegging bepalen.

De rechtbank stelt vast dat de begroting van het Openbaar Ministerie betreffende de gewone fiscale fraude zonder verder bewijs uitgaat van een belastingvoet van 50% van de door de beklaagden gerealiseerde en niet-aangegeven inkomsten. Een dergelijke premisse kan de rechtbank niet in aanmerking nemen. Zij staat een verbeurdverklaring voor waarbij met de vereiste terughoudendheid rekening wordt gehouden met een zekere (fouten)marge en beperkte aanslagvoeten in het licht van de beperkte inkomsten die voor de betrokken aanslagjaren reeds werden belast.

Gent 25 november 2020, *RABG* 2021, afl. 10, 956-959.

Hyperlink:

Trefwoorden: Misdrijven en hun straffen – Misdrijven tegen personen – Opzettelijke doding – Oogmerk om te doden – Beoordeling

Samenvatting: Hij die met kennis middelen aanwendt die normalerwijze de dood ten gevolge hebben, kan geen ander oogmerk hebben dan te doden. Het oogmerk om te doden blijkt uit de feitelijke omstandigheden en onder andere uit de aard van de middelen, wapens of werktuigen, aangewend door de dader om zijn doel te verwezenlijken.

Brussel 28 januari 2021, *RABG* 2021, afl. 11, 1038-1051.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafvordering – Verval – Verjaring – Kasgeldvennootschap – Gemeenrechtelijke valsheid in geschriften en gebruik vs. fiscale valsheid in geschriften en gebruik – Eindpunt van het gebruik – Ambtelijke aangifte

Samenvatting: Het hof ziet niet in waarom de feiten zouden zijn doorgelopen tot de datum van de beschikking tot mededeling dan wel tot de datum van de verwijzingsbeschikking. Naar het oordeel van het hof is er geen enkel argument waarom deze procedurele handelingen enige wijziging met zich zouden hebben gebracht in het geloof of het vertrouwen dat de fiscus, het gerecht, enige overheid of wie dan ook voordien hechtte aan de beweerdelijk valse stukken en aldus zouden zijn aan te merken als scharniermomenten. Daarentegen was de belastingadministratie uiterlijk op 13 januari 1998 op de hoogte van de vermeende fraude, nu op die datum door de bijzondere belastinginspectie een eerste aangifte werd verricht aan de procureur des Konings te Brussel. Uit die kennisgeving is onbetwistbaar vast te stellen dat de fiscale administratie geen geloof (meer) hecht aan de stukken die de rechtshandelingen bedoeld onder de tenlasteleggingen vorm geven en die zij als strijdig met de waarheid aanmerkt. Aldus stopt uiterlijk op dat ogenblik het nuttig effect dat zou zijn verbonden met het gebruik dat van de desbetreffende geschriften zou zijn gemaakt.

Met noot: VAN HERPE, R., “De ambtelijke aangifte door de fiscus als einde van het gebruik van valse stukken”, *RABG* 2021, afl. 11, 1052-1059.

Gent 30 maart 2021, *RABG* 2021, afl. 11, 1090-1093.

Hyperlink:

Trefwoorden: Bevoegdheid – Rechtspleging – Rechtsmiddelen (Strafgerechten) – Correctionele rechtbank – Bevoegdheid – Territoriale rechtsmacht buitenlandse (strafbare) deelnemingshandelingen aan Belgisch misdrijf – Leer van ondeelbaarheid – Strafbare deelneming en strafbare betrokkenheid bij bendevoering – Begrenzing strafbaarheid

Samenvatting: De vervolging als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek heeft betrekking op zowel de rechtstreekse uitvoering van het misdrijf als zodanig, als op de deelnemingshandelingen bestaande, ten eerste, uit de rechtstreekse medewerking aan de uitvoering van het misdrijf, en, ten tweede, uit het door enige daad tot de uitvoering zodanig hulp te verlenen dat de misdaad of het wanbedrijf zonder deze bijstand niet had kunnen worden gepleegd.

Het voorwerp van het misdrijf bedoeld in artikelen 322 en 323 Sw. is de bendevoering zelf en zijn niet de misdrijven die de bende beoogt te plegen.

De beklaagde kan aldus voor de Belgische strafrechter worden vervolgd om deel te hebben uitgemaakt van de bende op Belgisch grondgebied, wanneer hij daaraan rechtstreeks meewerkte of wanneer hij door enige daad tot de uitvoering zodanig hulp verleende dat de bendevoering zonder deze bijstand niet had kunnen worden gerealiseerd, ook wanneer deze daden van deelneming uitsluitend in Nederland waren te lokaliseren.

Met noot: VANHEULE, J., “Op zoek naar de grenzen van de territoriale rechtsmacht van de strafrechter en van de strafbaarheid van betrokkenheid bij bendevoering”, *RABG* 2021, afl. 11, 1093-1102.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

KI Antwerpen 7 mei 2021, *RABG* 2021, afl. 11, 1030-1032.

Hyperlink:

Trefwoorden: Opsporing-onderzoek – Gerechtelijk onderzoek – Onderzoeksgerechten – Regeling van de rechtspleging – Kamer van inbeschuldigingstelling – Verzoekschrift tot het stellen van bijkomende onderzoeksdaden – Hoger beroep – Devolutieve werking – Ambtshalve controle – Verzoekschrift ingediend door verschillende partijen – Geheim van het onderzoek – Ontvankelijkheid

Samenvatting: De argumentatie die verzoekers in conclusie ontwikkelen als zou de kamer van inbeschuldigingstelling bij gebrek aan hoger beroep van het Openbaar Ministerie hun situatie niet kunnen verzwaren, zodat de voorwaarden voor de neerlegging van het verzoekschrift niet kunnen worden getoetst, kan niet gevolgd worden.

De kamer van inbeschuldigingstelling moet ambtshalve de toepassingsvoorwaarden van artikel 61quinquies van het Wetboek van Strafvordering nagaan. Bij de procedure voor de kamer van inbeschuldigingstelling in verband met artikel 61quinquies van het Wetboek van Strafvordering oefent zij zowel een legaliteits als een opportuniteitscontrole uit.

De zogenaamde procedures Franchimont, o.a. de verzoeken op grond van de artikelen 61ter, 61quater, 61quinquies en 127, § 3 van het Wetboek van Strafvordering, zijn in essentie éézijdige verzoekschriften. Zij belangen een individuele partij aan en dienen bijgevolg uit te gaan van één enkele partij.

Een verzoekschrift ingediend door meerdere partijen voldoet in regel niet aan die wettelijke voorwaarde.

Met noot: VANDEUREN, J., “Niet-ontvankelijkheid gezamenlijke Franchimont-verzoekschriften: logica zelve of overdreven formalisme?”, *RABG* 2021, afl. 11, 1032-1038.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

- Nihil

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 27 november 2019, *RABG* 2021, afl. 10, 911-925.

Hyperlink:

Trefwoorden: Persmisdrijf – Bevoegdheid correctionele rechtbank – Aanzetten tot haat of geweld – Vrijheid van meningsuiting – Sociale media

Samenvatting: Het creëren van een digitaal kader waarbij het ventileren van (racistische) meningen door andere wordt uitgelokt, kan niet beschouwd worden als het verspreiden van een mening. De correctionele rechtbank is dus hoe dan ook bevoegd.

De beklagde die een internetcontext heeft gecreëerd en in stand gehouden waar ongeremd racistische commentaren worden gepost en deze teneur ook wordt aangemoedigd, heeft wetens en willens aangezet tot haat of geweld jegens een groep, een gemeenschap of de leden ervan wegens hun nationaliteit, huidskleur, afkomst of etnische afstamming.

Met noot: DE METS, J., “Het *liken* van haatdragende boodschappen kan racisme uitmaken”, *RABG* 2021, afl. 10, 919-925.

Corr. Leuven 8 oktober 2020, *RABG* 2021, afl. 10, 940-955.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafvordering – Rechtsmiddelen – Verbeterd vonnis – Geen hoger beroep – Enkel cassatieberoep

Samenvatting: Eenmaal een verbeterde beslissing in kracht van gewijsde is gegaan, kan de verbeterende beslissing alleen nog worden betwist door cassatieberoep in te stellen met toepassing van artikel 801/1 van het Gerechtelijk Wetboek.

Met noot: VAN VOLSEM, F., “De verbetering van een vonnis in strafzaken”, *RABG* 2021, afl. 10, 942-955.

Corr. Antwerpen (afd. Antwerpen) 26 mei 2021, <i>RW</i> 2021-2022, afl. 4, 178-183.

Hyperlink:

Trefwoorden: Slagen en verwondingen – Opzettelijk toebrengen – Freefights – Rechtvaardigingsgrond – Vrije toestemming – Sport – Duel

Samenvatting: Het zelfbeschikkingsrecht, de vrije toestemming van de deelnemers, de zogenaamde sportexceptie bij analogie met andere gevechtssporten, en de opheffing van de strafbaarstelling van het duel vormen geen rechtvaardigingsgrond die het strafbaar karakter van zogenaamde «freefights» tussen twee groepen van personen die met elkaar fysiek het gevecht aangaan op basis van vooraf gemaakte afspraken op veelal eerder afgelegen plaatsen, wegnemen.

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

Rb. Henegouwen (afd. Bergen) 12 februari 2021, <i>TJK</i> 2021, afl. 3, 256-267.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: Onopzettelijke doding – Gebruik van vuurwapen door politieambtenaar – Voorwaarden van subsidiariteit en proportionaliteit

Samenvatting: Allereerst kan worden aanvaard dat de politieambtenaar zijn wapen uit het raam had gestoken om op de banden van de bestelwagen te schieten en niet op de inzittenden. Het kan tevens aangenomen worden dat het mogelijk is dat de politieambtenaar per ongeluk het schot loste. Een ballistisch expert bevestigde immers dat het wel degelijk realistisch is dat de politieambtenaar, indien hij zijn vinger op de trekker had, per ongeluk een schot loste als reactie op het uitwijken van de politiewagen door een bruske beweging van de bestelwagen. Tegelijkertijd kan worden geoordeeld dat het

schieten, of toch zeker het mikken van een geladen wapen op het rijdend voertuig, niet getuigt van voldoende voorzichtigheid of voorzorg. Voor dit oordeel wordt de wetgeving op het politieambt in acht genomen, die richtlijnen biedt voor het gebruik van geweld. Geweld, waaronder het gebruik van vuurwapens, moet immers voldoen aan de principes van subsidiariteit en proportionaliteit. Het principe van subsidiariteit vraagt dat het gebruik van geweld het ultieme middel is, m.a.w. dat alle alternatieven werden uitgeput. Het proportionaliteitsbeginsel vereist dat de gevolgen van het gebruik van geweld in verhouding moeten staan tot de gevaren die het misdrijf stelt. Aan beide beginselen werd in casu niet voldaan. Zo had men andere middelen ter beschikking om de bestelwagen tot stilstand te brengen, zoals wegversperringen, waardoor het gebruik van het vuurwapen onmogelijk subsidiair kan worden geacht. Bovendien, zo stelde de rechtbank, was het risico van een eventueel gebruik van het vuurwapen bijzonder groot voor zowel de inzittenden van de bestelwagen als voor andere weggebruikers. Ook had de politieambtenaar zich bewust moeten zijn van het risico op een ricochet (een kogel die afketst). Bovendien dient te worden vastgesteld dat het gebruik van vuurwapens om rijdende voertuigen tegen te houden niet wordt aangeleerd tijdens de politieopleiding en dat had de politieambtenaar net moeten aanmoedigen om extra voorzichtigheid aan de dag te leggen.

Met noot: VAN DOREN, W., VERNIMMEN, J., “De zaak Mawda in het licht van de EHRM-rechtspraak m.b.t. politiegeweld”, *TJK* 2021, afl. 3, 267-271.

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

- Nihil

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- CLAEYS, I. (ed.), *Recente wetgevende hervormingen: nieuw en beter? – XLVIe PUC Willy Delva 2019-2020*, Mechelen, Kluwer, 2021, 514 p.
- VANLERBERGHE, B., ROZIE, J., RUTTEN, S., *COVID-besmetting van de rechtshandhaving*, Mortsel, Intersentia, 2021, 200 p.

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- BOSLY, H.-D., BEERNAERT, M.-A., VANDERMEERSCH, D., *Droit de la procédure pénale. Tome I: Introduction générale 1re partie – Les actions 2e partie – La phase préliminaire du procès pénal*, Brugge, Die Keure, 2021, 1260 p.
- BOSLY, H.-D., BEERNAERT, M.-A., VANDERMEERSCH, D., *Droit de la procédure pénale. Tome II*, Brugge, Die Keure, 2021, 2323 p.
- MATTHYS, J., *Evaluatie en vergoeding van lichamelijke schade*, Antwerpen, Intersentia, 2020, 746 p.
- ROZIE, J., RUTTEN, S., VANLERBERGHE, B. (eds.), *Bewijsnood na het vernieuwde bewijsrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2020, 176p.
- SOMMERIJNS, M., *Lichamelijke schade. Repertorium rechtspraak 2019-2020-2021*, Antwerpen, Intersentia, 2021, 319p.
- VAN DEN BERGH, B., SOBRIE, S., MEESE, J., TERSAGO, P., *“Wie zal dat betalen...?” – De rechtsplegingsvergoeding ont(k)leed*, Mechelen, Kluwer, 2021, 393 p.

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- LUGENTZ, F., « La primauté du droit international sur le droit national: la jurisprudence de la Cour de cassation en matière pénale », *JT* 2021, afl. 31, 623-629.

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- WAETERINCKX, P., “De rechten van derden te goeder trouw bij de verbeurdverklaring van zaken die hen “toebehoren”. Wat houdt het toetsingscriterium “te goeder trouw” in, en wat is de juridische draagwijdte ervan?”, *RABG* 2021, afl. 11; 1021-1030. (noot bij Cass. 9 maart 2021 (P.20.1171.N))

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- DE METS, J., “Het *liken* van haatdragende boodschappen kan racisme uitmaken”, *RABG* 2021, afl. 10, 919-925. (noot bij Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 27 november 2019)
- HUYSMANS, J., “Verstoring van vrijheid van opbod (art. 314 Sw.) en overheidsopdrachten: *de minimis non curat praetor?*”, *RABG* 2021, afl. 11, 994-1004. (noot bij GwH 11 maart 2021)
- RAEYMAKERS, J., “De strafrechtelijke bescherming van subsidies in het koninklijk besluit van 31 mei 1933”, *NC* 2021, afl. 4, 291-319.
- VAN DOOREN, E., “Ontbrekende goederen bij een douanemisdrijf”, *RABG* 2021, afl. 10, 931-940. (noot bij HvJ 4 maart 2020 (C-655/18))

- VAN DOREN, W., VERNIMMEN, J., “De zaak Mawda in het licht van de EHRM-rechtspraak m.b.t. politiegeweld”, *TJK* 2021, afl. 3, 267-271. (noot bij Rb. Henegouwen 12 februari 2021)
- VAN HERPE, R., “De ambtelijke aangifte door de fiscus als einde van het gebruik van valse stukken”, *RABG* 2021, afl. 11, 1052-1059. (noot bij Brussel 28 januari 2021)
- VANASSCHE, S., “Toepassing artikel 458bis Sw. vereist dat hulpverlener contact had met slachtoffer en dader”, *NJW* 2021, afl. 448, 687-688. (noot bij Cass. 26 maart 2021 (D.18.0015.N))
- VANHEULE, J., “Op zoek naar de grenzen van de territoriale rechtsmacht van de strafrechter en van de strafbaarheid van betrokkenheid bij bendevoering”, *RABG* 2021, afl. 11, 1093-1102. (noot bij Gent 30 maart 2021)
- VANSWEEVELT, T., “Het beroepsgeheim van de zorgverlener of hulpverlener: verschillend naargelang er enkel contact (!) is met het slachtoffer dan wel met het slachtoffer en de dader”, *T.Gez.* 2021-22, afl. 1, 42-51. (noot bij Cass. 26 maart 2021 (D.18.0015.N))

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- DAENINCK, P., “Afstand van hoger beroep blijft dezelfde gevolgen hebben als een uitspraak waardoor de voorlopige hechtenis gehandhaafd wordt”, *T.Strafr.* 2021, afl. 4, 230-231. (noot bij Cass. 5 januari 2021 (P.20.1321.N))
- DAENINCK, P., “Over het verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling na het instellen van hoger beroep tegen de beslissing ten gronde”, *T.Strafr.* 2021, afl. 4, 232-233. (noot bij Cass. 5 januari 2021 (P.20.1338.N))
- DAENINCK, P., “De voorafgaande ondervraging van de verdachte door de onderzoeksrechter”, *T.Strafr.* 2021, afl. 4, 234-236. (noot bij Cass. 26 januari 2021 (P.21.0076.N))
- DE KEERSMAECKER, R., VAN DE HEYNING, C., “De bewaarplicht van en toegang tot telecomgegevens na de arresten van het Hof van Justitie en het Grondwettelijk Hof: een nieuwe episode in de dataretentie-saga”, *T.Strafr.* 2021, afl. 4, 171-189.
- DEWULF, S., “Rechtsmiddelen tegen de beslissing tot uitlevering”, *NC* 2021, afl. 4, 332-333. (noot bij Cass. 8 april 2020 (P.20.0306.F))
- FLO, J., “Assisenvoorzitter mocht menselijk zijn, maar had voorzichtig moeten blijven”, *De Juristenkrant* 2021, afl. 434, 1-3. (noot bij EHRM 31 augustus 2021, Karrar t. België)
- GIACOMETTI, M., RIZZO, A., « La Cour constitutionnelle a-t-elle sonné le glas de la conservation des données de communications en vue de leur utilisation dans le cadre des procédures pénales ? », *RDP* 2021, afl. 9-10, 888-954. (noot bij GwH 22 april 2021)
- HANOULLE, K., “Wederzijdse erkenning van maatregelen voor geestesgestoorde daders: de Belgische internering versus de Nederlandse terbeschikkingstelling”, *RABG* 2021, afl. 10, 966-971. (noot bij Cass. 23 december 2020 (P.20.1205.N))
- LIEGEOIS, Y., “De spijtoptanten of een onverteerbare brok strafprocedure”, *RW* 2021-2022, afl. 7, 270-290.
- LIEGEOIS, Y., “De spijtoptanten of een onverteerbare brok strafprocedure. Deel 2”, *RW* 2021-2022, afl. 8, 310-323.

- NIHOUL, M., « L'inefficacité du maintien d'effet(s) d'un acte annulé sur le contrôle de légalité incident en matière pénale selon la Cour de cassation », *JT* 2021, afl. 29, 557-564.
- PETERSEN, J., “Lang verwacht en zoals gedacht, het Grondwettelijk Hof vernietigt de dataretentiewet”, *RABG* 2021, afl. 11, 1007-1010. (noot bij GwH 22 april 2021)
- VAN DE HEYNING, C., “Not all that glitters is gold: een effectief recht op tegenspraak in tijden van bulkdata”, *T.Strafr.* 2021, afl. 4, 195-201. (noot bij EHRM 4 juni 2019, Sigurour Einarsson e.a. tegen IJsland)
- VAN OVERBEKE, S., “Rechters die uiteindelijk ook mensen zijn – Enkele bedenkingen over de bewijsstandaard en het novum als grondslag tot herziening in strafzaken”, *RW* 2021-2022, afl. 3, 143-148.
- VAN VOLSEM, F., “De verbetering van een vonnis in strafzaken”, *RABG* 2021, afl. 10, 942-955. (noot bij Corr. Leuven 8 oktober 2020)
- VANDEUREN, J., “Niet-ontvankelijkheid gezamenlijke Franchimont-verzoekschriften: logica zelve of overdreven formalisme?”, *RABG* 2021, afl. 11, 1032-1038. (noot bij KI Antwerpen 7 mei 2021)
- VASSEUR, R., “Grondwettelijk Hof breidt recht op volgberoep verder uit”, *De Juristenkrant* 2021, afl. 433, 8. (noot bij GwH 8 juli 2021 (103/2021))
- VEECKMANS, K., “Informatieplicht tijdens de buitengewone verzetstermijn”, *T.Strafr.* 2021, afl. 4, 222-226. (noot bij Cass. 19 mei 2020 (P.20.0148.N))

E. Gemengde of andere bijdragen

- ROYER, S., VRIELING, J., “Extreme porno aan het kruis genageld”, *De Juristenkrant* 2021, afl. 433, 13. (zie wetsontwerp 55-2141/001)

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- MOUGENOT, D., « Utilisation des preuves irrégulières en justice : *Antigone* se met en tenue civile », *JT* 2021, afl. 28, 537-540.

3.5. Varia

- Nihil